

Omavalvontasuunnitelma

ID	159816
Kohde	Yksikkö
Yksikkö	Lastentautien Poliklinikka
Tila	Kesken

1.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön tiedot

Palvelutuottaja

Pohjanmaan hyvinvointialue
,Y-tunnus: 3221324-6

Osoite: Hietalahdenkatu 2–4, 65130 Vaasa
Vaihde: 06 218 1111
Kirjaamo: kirjaamo@ovph.fi
Sosiaalihuollon kirjaamo: sosiaalihuolto.kirjaamo@ovph.fi
Sähköposti muotoa: etunimi.sukunimi@ovph.fi

Toimialan nimi	Sosiaali- ja terveyskeskus
Toimialajohtajan nimi	Satu Hautamäki
Puhelinnumero	0401530687
Palveluyksikön nimi	Lastentautien poliklinikka

Omavalvontasuunnitelma

Palvelumuoto	Lasten erikoissairaanhoido
Osoite	Vaasan keskussairaala: Hietalahdenkatu 2-4, 65130 Vaasa; Malmin sairaala, Pietarsaari: Kolpintie 7, 68601 Pietarsaari
Puhelinnumero	Vaasan keskussairaala: 0404871186 ja 062131922/VKS _ 06 7862151/Pietarsaari
Palveluyksikön tai palvelualojen vastuuhenkilö(t) ja yhteystiedot	Leena Nähls, osastonhoitaja , puh. 0407290686 Mari Taimisto, osastonylilääkäri, puh. 06 213 3913
Palveluyksikköön kuuluvat palvelupisteet ja vastuuhenkilöt	Lastentautien poliklinikka, Vaasan keskussairaala Ylilääkäri Mari Taimisto, puh. 06 213 3913 Osastonhoitaja Leena Nähls, puh. 040 729 0686 Lastentautien poliklinikka, Malmin sairaala, Pietarsaari Ylilääkäri Mari Taimisto, puh.06 213 3913 Osastonhoitaja Leena Nähls, puh. 040 729 0686

1.2 Alihankintana ostetut palvelut

Pohjanmaan hyvinvointialueen tehtävänä on varmistaa, että sen järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja tuottavalla muulla palveluntuottajalla on riittävät ammatilliset, toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset huolehtia palveluiden tuottamisesta. Hyvinvointialue ohjaa ja valvoo sen järjestämisvastuulle kuuluvaa palvelutuotantoa. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021,10 §).

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

YKSIKÖN KUVAUS	Pohjanmaan hyvinvointialueella Lastentautien poliklinikka on osa Lapsi- ja perhepalveluita ja se tuottaa erikoissairaanhoidon polikliinisia avopalveluita. Poliklinikkatoimintaa on sekä Vaasan keskussairaalassa että Malmin sosiaali- ja terveyskeskuksessa. Lapsi- ja perhepalveluiden tehtävänä on antaa tukea eri tasoilla. Lastenpoliklinikalla keskitymme ensisijaisesti somaattisten ongelmien ja sairauksien hoitoon, mutta lapsi ja perhe nähdään aina
----------------	---

Omavalvontasuunnitelma

kokonaisuutena ja toimimme perhelähtöisesti. Siinä huomioidaan myöskin lapsen ja perheen psyykkinen hyvinvointi, vanhemmuuden tukeminen, toimenpiteet lasten ja nuorten fyysisen kunnon parantamiseksi ja syrjäytymisvaarojen vähentämiseksi. Suunniteltujen toimenpiteiden tulee olla linjassa kansallisen lapsistrategian kanssa.

Lastentautien poliklinikan arvot ovat samat kuin koko organisaatiolla:

- Toimimme tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti
- Työskentelemme ihmiseltä ihmiselle
- Katsomme eteenpäin vaikuttavasti

Visio: Väestömme on Suomen hyvinvoivin ja toimintakykyisin.

Tavoitteenamme on:

- Meillä työskentelevät Suomen parhaat hyvinvointialan työntekijät
- Turvallisuutemme ja laatumme ovat Pohjoismaiden huippuluokkaa
- Käytämme resurssejamme vaikuttavasti.

Lisäksi pyrimme toteuttamaan:

- yksilöllistä, turvallista, sujuvaa ja tehokasta palvelua, mikä tarkoittaa oikea hoitoa ja palvelua oikeaan aikaan, omahoitaja –mallia, helposti saavutettavaa palvelutietoa, ensiluokkaista neuvonta ja ohjaus sekä nopeaa apuamyös virka-ajan ulkopuolella

- Lisäksi yksikköömme on laadittu arvot, jotka korostavat lapsen/nuoren hyvää hoitoa ja koko perheen kunnioittavaa kohtaamista, tasavertaisia ja oikeudenmukaisia palveluita

- Koko organisaatiolle on myös hyväksytty tavoitekulttuuritaulu, joka ohjaa kohtaamista ja toimintatapoja toimiyksiköissämme.

Omavalvonta tulosalueella toteutetaan yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

- Valvontakohteita kattavat palveluiden saatavuus ja tarjonta, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu,

Omavalvontasuunnitelma

tehokkuus, tasa-arvo, asiakaskokemus sekä henkilöstön hyvinvointi liittyvät kysymykset.

- Omavalvonnan tilasta raportoidaan kolme kertaa vuodessa (4 kuukauden välein) organisaation verkkosivuilla. Lisäksi tilannetta tarkastellaan säännöllisesti toimialueen johtoryhmässä, tulosalueiden johtoryhmissä, tulosityksiköissä ja yhteistyöryhmissä.

- Vuosittain toteutetaan johdonkatselmukset, itsearviointit ja riskienarvioinnin päivitykset. Keskeisiin tulosindikaattoreihin kuuluvat kustannusseuranta, suoritevolyymit, ostopalveluiden käyttö, tehtyjen palvelupäätösten määrä, sairauspoissaolopäivät. Lisäksi valvotaan hoidon ja palveluiden saatavuutta sekä miten lakiin pohjautuvat määräajat täyttyvät.

2.1 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta säädetyn lain (741/2023, 27 §, myöhemmin valvontalaki) mukaan yksityisten ja julkisten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluyksikköjen tulee laatia päivittäisen toiminnan laadun, asianmukaisuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi ja asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seurantaan varten sähköinen omavalvontasuunnitelma.

Pohjanmaan hyvinvointialueella omavalvontasuunnitelmat laaditaan toimiala- ja tulosaluetasoilla ja toiminta/tulosityksikötasoisesti (huomioiden erityislainsäädäntö, esim. terveydenhuoltolaki, lastensuojelulaki, vanhuspalvelulaki) hyvinvointialueen laadintalinjauksen mukaisesti. Julkiset palveluntuottajat (hyvinvointialueet) rekisteröityvät palveluntuottajarekisteri Soteriin vuoden 2027 loppuun mennessä. Hyvinvointialueen tulosalueet tulevat vastaamaan 1.1.2028 alkaen rekisteröintiteknisesti palveluyksikköjä. Omavalvontasuunnitelman tulee kattaa kaikki palveluntuottajan palveluyksikössä, ja sen lukuun tuotetut palvelut.

Hyvinvointialueelle laaditut omavalvontasuunnitelmat pohjautuvat Sosiaali- ja terveyslupaviraston entisen Valviran

määräykseen

1/24 (Valvira 8.5.24, Dnro V/42106/2023) sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajan palveluyksikkökohtaisen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta. Valtakunnallinen ja monialainen valtion keskushallinnon alainen Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on aloittanut toimintansa 1.1.2026. Lupa- ja valvontavirasto hoitaa lupa-, valvonta-, rekisteröinti-, toimeenpano- ja ohjaustehtäviä sekä yleisen edun valvontaa. Virasto hoitaa jatkossa tehtäviä, joita hoitivat aiemmin Valvira, kuusi aluehallintovirastoa ja 15 ELY-keskusta.

Omavalvontasuunnitelma

Omavalvontasuunnitelmat ja muut suunnitelmat ovat osa Pohjanmaan hyvinvointialueen omavalvontaohjelmaa. Omavalvontaohjelma ohjaa palveluyksikköjä omavalvonnan toteuttamisessa. Omavalvonnan ja laadunhallinnan käsikirja tukee käytännön tasolla palveluyksikköjä omavalvontasuunnitelman laadinnassa ja omavalvonnan toteuttamisessa sen eri osa-alueilla. Kukin palveluyksikkö vastaa oman omavalvontasuunnitelman laatimisesta. Suunnitelmat laaditaan yhteistyössä henkilökunnan kanssa hyvinvointialueen yhtenäiselle omavalvontasuunnitelman lomakepohjalle.

Omavalvontasuunnitelman laatimisesta, toteutumisen seurannasta ja päivittämisestä vastaava henkilö(t) ja yhteystiedot	Leena Nähls , osastonhoitaja, puh. 0407290686
Omavalvontasuunnitelman hyväksynnästä vastaava henkilö(t) ja yhteystiedot	Lapsi- ja perhepalveluiden johtoryhmä; ylihoitaja Kathy Guss, 0401834890, ylilääkäri Arja Lassila, 0405592747
YKSIKÖN KUVAUS	Omavalvontasuunnitelman laadintaan ovat osallistuneet osastonylilääkäri Mari Taimisto, puh. 062133912 ja osastonhoitaja Leena Nähls, puh. 04047290686. Asiakkaat eivät osallistu omavalvontasuunnitelman laatimiseen suoraan, mutta palautteet, jotka saadaan Roidu-palautejärjestelmän, Haipro-vaaratilanneraportointiohjelman, kirjallisten huomautusten tai muun kirjallisen palautteen kautta, otetaan huomioon. Kolme kertaa vuodessa omavalvonnan seurantatietojen raportointi julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla, ja nämä raportit sisältävät asiakaspalautteet, joka huomioidaan tässä itsearviointisuunnitelmassa.

2.2 Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaisu ja päivitys

Omavalvonnan toteuttamisessa, ja sen onnistumisessa asiakas- ja potilastyössä on oleellista, että koko palveluyksikön henkilöstö on sitoutunut omavalvontaan ja että henkilöstöllä on ymmärrys omavalvonnan merkityksestä, tarkoituksesta ja tavoitteista. Omavalvontasuunnitelma ohjaa palveluyksikön henkilöstön päivittäistä käytännön työtä ja toimintaa.

YKSIKÖN KUVAUS	Omavalvonnan toteuttamisen ja toimivuuden kannalta asiakas- ja potilastyössä on olennaista, että koko palveluyksikön henkilökunta sitoutuu omavalvontaan ja ymmärtää sen merkityksen, tarkoitukset ja tavoitteet. Omavalvontasuunnitelma ohjaa henkilökunnan päivittäistä työtä ja
----------------	--

Omavalvontasuunnitelma

	palveluyksikön toimintaa.
	Omavalvontasuunnitelma päivitetään vuosittain sekä aina, kun toiminnassa tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat palvelun laatuun tai asiakasturvallisuuteen. Aiemmat Omavalvontasuunnitelman versiot tulee säilyttää vähintään seitsemän vuoden ajan. Suunnitelma tallennetaan sekä Laatuporttiin että organisaation verkkosivuille.

3.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Pohjanmaan hyvinvointialue valvoo, seuraa ja arvioi toimintansa palvelujen laatua, lainmukaisuutta ja turvallisuutta omavalvonnan keinoin. Hyvinvointialueen on myös varmistettava palvelujen saatavuus, jatkuvuus sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus ja osallisuus.

Pohjanmaan hyvinvointialueelle on myönnetty tammikuussa 2026 SHQS-laatusertifikaatti, joka kattaa kaikki hyvinvointialueen palvelut. Hyvinvointialue sai ensimmäisen yhteisen SHQS-laaduntunnustuksensa vuonna 2023. Tunnustus on nyt uusittu ja se on voimassa 26.1.2029 saakka. Sertifikaatti on osoitus laadukkaasta ja korkeatasoisesta sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnasta. Sertifikaatin on myöntänyt suomalainen sosiaali- ja terveydenhuollon laadunarviointi-, sertifiointi- ja koulutuspalveluja tuottava Labquality Oy. Hyvinvointialueella käytössä oleva SHQS (Social and Health Quality Standard) -laatuohjelma on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käyttöön suunniteltu johtamisen ja kehittämisen työkalu, jonka onnistuneesta toteuttamisesta organisaatio saa tunnustuksena sertifikaatin.

YKSIKÖN KUVAUS	Laatuvaatimukset SHQS-standardin mukaisesti. - Sisäiset ja ulkoiset auditoinnit voimassa olevan suunnitelman mukaisesti toimintavuoden aikana. - Itsearviointiraportointi toteutetaan kerran vuodessa. - Haipro- haittatapahtumailmoitus- ja Roidu -palaute -järjestelmiä käytetään toiminnan kehittämiseen. - Jatkuva parantaminen toimintaperiaatteena (jatkuvan parantamisen sähköinen taulu käytössä), jonka tarkoituksena ylläpitää jatkuvaa yksikön toiminnan kehittämistä ja ongelmakohtien korjaamista mm. potilas- ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta. - Digitaaliset palvelut sekä niiden turvallisuus ja laatu varmistetaan hyvinvointialueen yhteisten periaatteiden ja valvonnan avulla. - Lisäksi lakisääteisten tarkastusten toteutumista seurataan huolellisesti, jotta varmistetaan
----------------	--

Omavalvontasuunnitelma

niiden toteutuminen vaatimusten mukaisesti, mikä on keskeinen osa omavalvontaa.

3.2 Vastuu palveluiden laadusta

Pohjanmaan hyvinvointialueen omavalvonnan vastuut, johtamisjärjestelmä ja laadun ja turvallisuuden varmistaminen on kuvattu hyvinvointialueen hallintosäännössä ja omavalvontaohjelmassa sekä käytännön tasolla omavalvonnan ja laadunhallinnan käsikirjassa.

YKSIKÖN KUVAUS

Toimialajohtaja vastaa toiminnasta toimialueen tasolla. Jokaisella neljällä tulosalueella on vastuuhenkilöt sekä lääkäri- ja hoitolinjalta, ja kahdella tulosalueella myös sosiaali- ja terveyslinjalta. He vastaavat yhdessä tulosalueiden toiminnasta ja arvioivat laadun seurantaan kussakin substanssialueessa. Yksiköillä, kuten lasten- ja nuorisoyksiköillä toiminnasta vastaavat ylilääkäri, osastonylilääkäri, apulaisyylilääkäri, ylihoitaja ja osastonhoitaja. Omavalvontaraporteissa kuvataan palveluiden laatu ja saatavuus tulosalueiden tasolla sekä myös tulostavoitteissa. Tulostavoitteiden vastuuhenkilöiden tulee varmistaa, että toiminta ja sen toteutus täyttävät asetetut laatuvaatimukset. Valvontayksikön valvontakäynnit kartoittavat lisäksi yksikön toimintaa ja että se toteutuu lainsäädännön mukaisesti sekä organisaatiossa sovittujen toimintalinjojen mukaisesti.

3.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluyksiköissä noudatetaan asiakkaan/potilaan asemasta ja oikeuksista säädettyjen lakien (812/2000; 795/1992) säännöksiä sekä hyvinvointialueen laatimia ohjeistuksia, joilla varmistetaan asiakkaan/potilaan aseman ja oikeuksien toteutuminen.

Asiakkaalla/potilaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihoitoon ja terveyden- ja sairaanhoitoon sekä hyvään kohteluun. Asiakkaalle ja potilaalle tarjottu palvelu/hoito on järjestettävä hänen ihmisarvoaan loukkaamatta sekä hänen vakaumustaan, ja yksityisyyttä kunnioittaen (laki asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000; laki potilaan asemasta ja oikeuksista 795/1992; sosiaali- ja terveyslaki 1301/2014, 30 §, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 12 §, 3 mom. (612/2021)).

3.3.1 Palveluihin ja hoitoon pääsy

Omavalvontasuunnitelma

YKSIKÖN KUVAUS

Potilaat tulevat aina lääkärin läheteellä erikoissairaanhoidon, jolloin jo alustavan hoidon tarpeen arvioinnin on tehnyt lähettävä lääkäri. Yksikön läheteistä vastaavat lääkärit tekevät oman hoidon tarpeen arvioinnin ja kiireellisyyden arvioinnin. Hoito aloitetaan hoitotakuun sisällä. Seuranta tapahtuu lääkärin arvion perusteella sairaudesta tai terveydongelmasta riippuen. Kontrolliajat voivat olla aluksi useammin, mutta yleensä kontrollikäynnit sijoittuvat esim. 3kk, 6kk tai vuoden päähän. Arvio kontrollin tarpeesta tehdään kuitenkin aina potilaskohtaisesti. Kontrollikäynti voi tapahtua myös hoitajan vastaanottona Potilaan kaikki tiedot tallennetaan Lifecare - asiakas - ja potilastietojärjestelmä.

Lastenpoliklinikalla toiminta on näyttöön perustuvaa ja käypähoidon toimintalinjojen mukaista. Prosessit pidetään ajantasalla säännöllisin päivityksin. Toimintamalleja ja työkaluja pyritään kehittämään ja näin tukemaan yksiköiden omaa hallintaa, analysointia ja jatkuvaa kehitystyötä

Työkaluja kehitetään tukemaan yksiköiden omaa hallintaa, analysointia ja jatkuvaa kehitystyötä jonottoman hoidon ja palvelun saavuttamiseksi. Ensisijaisesti yksiköiden osastonhoitajat seuraavat, että palvelujen saatavuuden määräajat toteutuvat. Osastonhoitajat raportoivat asiasta edelleen ylihoitajalle, joka puolestaan käy läpi tilanteen ja suunnittelee jatkotoimenpiteet yhdessä kaikkien tulosalueen vastuuhenkilöiden kanssa ja raportoi asiasta toimialueen johtajalle. Yksiköt raportoivat viikoittaisten tilannekatsausten yhteydessä käyttäen valmista mallipohjaa. Sama mallipohja toimii koko raportointiprosessin ajan.

3.3.2 Palvelu/hoidontarpeen arviointi

YKSIKÖN KUVAUS

Lapsi- ja perhepalvelut, joihin myös lastenpoliklinikka kuuluu seuraa säännöllisesti sairaanhoidon palveluihin pääsyä. Seuranta ja raportointi tapahtuvat kansallisella-, organisaatio- sekä yksikkötasolla. Toiminnan raportointi tehdään pääasiassa Exreport -järjestelmän kautta, mutta osittain vielä myös manuaalisesti, kunnes luotettavat raportit ovat saatavilla yhteisestä potilastieto- ja asiakastietojärjestelmästä. Hoitoon ja palveluihin pääsyä koskevat tiedot ovat myös nähtävillä verkkosivuillamme.

3.3.3 Palvelun/hoidon suunnittelu ja toteutus

Omavalvontasuunnitelma

YKSIKÖN KUVAUS

Lastenpoliklinikan toiminnassa seurataan säännöllisesti hoitoon ja palveluihin pääsyä. Kansallisen ja organisaatiotason raportoinnin lisäksi asiakas- ja potilasjärjestelmän kautta saadaan tietoa ja seurataan potilaiden hoidon tilannetta. Vanhemmat pääsevät kansalliseen Kanta -arkistoon lukemaan lapsensa tietoja. Lifecare potilasjärjestelmässä on työkalu hoitosuunnitelman laatimiseen, joka näkyy kaikille potilaan hoidossa mukana oleville osapuolille. Toimenpiteiden suunnittelu tehdään aina lapsia ja perheitä ajatellen. Terveystieteiden hoito- ja kuntoutussuunnitelmat laaditaan yhteistyössä potilaan ja heidän vanhempiensa kanssa (tai muun huoltajan kanssa). Potilaan ikä huomioidaan aina hoitoja suunniteltaessa. Lisäksi yli 12 -vuotiaiden kyky itsemääräämisoikeuden osalta huomioidaan. Uudessa potilasjärjestelmässä on työkalu hoitosuunnitelman laatimiseen, joka näkyy kaikille potilaan hoidossa mukana oleville osapuolille.

Organisaatiossa käytetään HaiPro-järjestelmää tietosuojapäköhtien seurantaan. Organisaation tietosuojavastaava on Tuija Viitala (etunimi.sukunimi@ovph.fi). Jokainen työntekijä allekirjoittaa työsuhteen alkaessa salassapito- ja vaitiolositoumuksen varmistaakseen toiminnan luottamuksellisuuden.

3.3.4 Asiakkaan/potilaan kohtelu ja oikeudet

Asiakkaalla/potilaalla on oikeus hyvään hoitoon, palveluun, kohteluun, itsemääräämisoikeuteen, hoito- ja palvelusuunnitelmaan, oikeusturvaan ja tiedon saantiin siten, että hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Asiakkaan/potilaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä äidinkieli ja kulttuuritausta on otettava huomioon palveluita/hoitoa toteutettaessa. Edellytykset hyvästä kohtaamisesta koskevat sekä hyvinvointialueen itse tuottamia palveluita, että hyvinvointialueen ostamia palveluita.

Hyvinvointialueelle on laadittu toimintaohjeistus asiakkaan ja potilaan hyvästä kohtaamisesta ja kohtelusta (intra). Toimintaohjeessa kuvataan, miten työntekijän tulee toimia, jos hän havaitsee työssään epäasiallista käytöstä ja kohtelua. Epäasialliseen käytökseen ja kohteluun tulee puuttua ja ilmoitusmenettelyn tulee olla kaikkien yksikössä työskentelevien tiedossa. Ilmoituksen tilanteesta, jossa on koettu epäasiallista käyttäytymistä tai kohtelua voi jättää myös asiakas, potilas tai läheinen. Myös työntekijät tai muu tilanteessa läsnä olleet henkilöt voivat tehdä ilmoituksen. Ilmoituskanavia on useita.

Asiakkaille, potilaille ja muille organisaation ulkopuolisille henkilöille suunnatut ilmoituskanavat löytyvät hyvinvointialueen verkkosivuilta:

Omavalvontasuunnitelma

Anna palautetta

. Asiakas, potilas tai omainen voivat antaa palautetta myös suullisesti. Henkilöstön ilmoituskanavat (HaiPro ja SPro) löytyvät intrasta.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa toteutettaessa on kunnioitettava asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeutta. Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, yhdenvertaisuuteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan.

Potilaalla ja asiakkaalla on oikeus osallistua ja vaikuttaa hoitonsa ja palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Jos täysi-ikäinen asiakas ei kykene osallistumaan ja vaikuttamaan palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen, asiakkaan tahtoa on selvitettävä yhteistyössä hänen laillisen edustajansa, omaisensa tai muun läheisen henkilön kanssa. Alaikäisen asiakkaan mielipide on otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Hoito tapahtuu yhteisymmärryksessä potilaan kanssa. Hoidon aloittamiseksi hankitaan aina kun mahdollista potilaan tai hänen laillisen edustajansa, lähiomaisensa tai muun läheisensä suostumus. Alaikäisen potilaan mielipide hoitotoimenpiteeseen otetaan huomioon silloin, kun alaikäinen on kyllin kehittynyt sen ilmaisemaan. Alaikäisen kehitystason arvioi lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö. Alaikäisen huoltajalla ei ole oikeutta kieltää hoitoa, jota tarvitaan alaikäisen henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi.

Palvelut ja hoito toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta henkilön itsemääräämisoikeutta. Jos itsemääräämisoikeutta rajoittaviin toimenpiteisiin joudutaan turvautumaan, on niille oltava laissa säädetty peruste ja itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun asiakkaan/potilaan tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua ja muista keinoista ei ole apua. Rajoitustoimenpiteet on toteutettava lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoittavien toimenpiteiden käytöstä on laadittu hyvinvointialueen henkilöstölle toimintaohje. Toimintaohje löytyy intran aineistopankista.

Potilaalla/asiakkaalla on oikeus sosiaali- ja potilasasiavastaavan maksuttomiin palveluihin ja neuvontaan sekä oikeus tehdä muistutus hoidon tai palvelun mahdollisista epäkohdista.

YKSIKÖN KUVAUS

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaalla on lain mukaan oikeus hyvään hoitoon ja palveluun sekä ammattilaisten kunnioittavaan ja tasapuoliseen kohteluun. Asiakasta on kohdeltava siten, että hänen ihmisarvoaan ei loukata ja että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Hyvä kohtelu tarkoittaa, että asiakas tulee kuulluksi, puhutelluksi ja kohdatuksi yksilönä – asiallisesti, ystävällisesti ja ammattimaisesti.

Omavalvontasuunnitelma

	Jokaisen yksikön tulee määritellä, mitä hyvä kohtelu tarkoittaa juuri heidän toiminnassaan, jotta henkilöstö voi sitoutua yhteiseen toimintatapaan. Samalla tavalla tulee selkeästi määritellä, millaista käytöstä pidetään epäasiallisena tai sopimattomana – sekä miten tällaisiin tilanteisiin puututaan. Asiattoman kohtelun hyväksyminen ei kuulu toiminta-alueen käytäntöihin. Lastenpoliklinikalle on laadittu yksikön arvot ja pelisäännöt, Niissä korostuu hyvä ja laadukas lapsi- ja perhelähtöinen hoito sekä oikeudenmukaisuus, tasa-arvoisuus, vastuullisuus. Kaikki palautteet kohteluun liittyen käsitellään esihenkilöiden johdolla yhdessä tarvittavien osapuolten kanssa. Asiakas voi antaa palautetta suullisesti, puhelimitse, sähköpostitse tai Roidu -palautejärjestelmän kautta, joka on virallinen palautekanava. Suosittelemme käyttämään Roidua, koska sen kautta palautteet kirjautuvat järjestelmällisesti ja niihin voidaan reagoida sujuvammin. Mikäli asiakas haluaa yhteydenottoa ja on jättänyt yhteystietonsa ammattihenkilölle, häneen otetaan yhteyttä. Tietoa annetaan sekä suullisesti käyntien yhteydessä että kirjallisesti kirjauksissa. Asiakkaalla/ potilaalla on pääsy omiin tietoihinsa Kanta palvelun kautta, jossa kirjaukset ovat luettavissa jälkikäteen.
YKSIKÖN KUVAUS	Lapsi- ja perhepalveluissa, joihin myös lastenpoliklinikka kuuluu, asiakkaan itsemääräämisoikeus on keskeinen periaate. Tämä tarkoittaa, että jokaisella lapsella, nuorella ja perheellä on oikeus osallistua heitä koskeviin hoito- ja palvelupäätöksiin. Henkilöstö varmistaa, että tieto annetaan ymmärrettävästi ja asiakkaan iän, kehitystason sekä tarpeiden mukaisesti, jotta asiakas voi tehdä perusteltuja päätöksiä. Itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan kaikissa vaiheissa, ja asiakkaan yksityisyyttä sekä toiveita otetaan huomioon hoitosuunnitelmissa ja palveluissa. Tarvittaessa tarjotaan tukea asiakkaan osallistumisen ja mielipiteiden ilmaisun helpottamiseksi. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja perheiden mahdollisuuksia vaikuttaa omaan hoitoonsa ja turvallisuuteensa koko hoitoprosessin ajan.

3.3.5 Muistutus, kantelu ja potilasvahinkoilmoitus

Omavalvontasuunnitelma

Muistutus

Sosiaali- ja terveydenhuollossa hyvä palvelu ja hoito syntyvät asiakkaan/potilaan, läheisten ja ammattilaisten kanssa yhteistyössä. Jos olet tyytymätön saamaasi palveluun/hoitoon, ota asia heti puheeksi palvelua/hoitoa antaneen tai päätöksen tehneen henkilön tai hänen esihenkilönsä kanssa siinä toimintayksikössä, jossa olet asioinut tai saanut palvelua/hoitoa. Ellei asia selviä keskustelulla, on sosiaalihuollon laatuun tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömällä asiakkaalla oikeus tehdä muistutus sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle (laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000, 23 §). Terveiden- ja sairaanhoitoonsa tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömällä potilaalla on oikeus tehdä muistutus terveydenhuollon toimintayksikössä terveydenhuollosta vastaavalle johtajalle (laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 10 §). Muistutuksen laatimiseen saat halutessasi apua ja neuvoa sosiaali- tai potilasasiavastaavalta. Kirjallisen muistutuksen voi tehdä hyvinvointialueen verkkosivuilta löytyvällä digitaalisella lomakkeella, täyttämällä tulostettavan lomakkeen tai kirjoittamalla vapaamuotoisen tekstin, jossa ilmenee kaikki muistutuslomakkeessa kysyttävät asiat. Tehtyyn muistutukseen annetaan vastaus kohtuullisessa ajassa.

Sosiaalihuollon palveluita koskeva muistutuslomake
ja ohjeet sen laadintaan löytyvät verkkosivuiltamme: Etusivu/Näin toimimme/Asiakkaan ja potilaan oikeudet/
Sosiaalihuollon asiakkaan oikeudet.

Terveidenhuollon toimintaa koskeva muistutuslomake
ja ohjeet löytyvät verkkosivuiltamme: Etusivu/Näin toimimme/Asiakkaan ja potilaan oikeudet/
Tyytymättömyys hoitoon.

Kantelu

Jos muistutuksen tekijä ei ole tyytyväinen saamaansa vastaukseen muistutuksesta, voi asiasta tehdä kantelun Lupa- ja valvontavirastoon (laki

Omavalvontasuunnitelma

sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000, 23 a §; laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, 10 a §). Lomake ja ohjeet kantelun tekemiseen löytyvät Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilta:

Kantelun tekeminen Lupa- ja valvontavirastolle

. Ohjeita kantelun laatimiseen löytyy myös verkkosivuiltamme:

Sosiaalihuollon asiakkaan oikeudet

ja

Tyytymättömyys hoitoon.

Lisätietoa: Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen verkkosivut:

Ohjeita asiakkaille ja potilaille.

Potilasvahinkoilmoitus

Potilasvahinkolaissa (948/2019) säädetään terveyden- ja sairaanhoidon yhteydessä potilaalle aiheutuneen henkilövahingon korvaamisesta potilasvakuutuksesta. Potilasvakuutuskeskus (PVK) käsittelee kaikki terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat potilasvahinkoilmoitukset Suomessa. Potilasvahingosta tehdään ilmoitus Potilasvakuutuskeskukselle. Lisätietoja on saatavissa potilasasiavastaavalta, hyvinvointialueen verkkosivuilta:

Tyytymättömyys hoitoon

sekä Potilasvakuutuskeskuksen verkkosivuilta:

Potilasvahinkokeskus

YKSIKÖN KUVAUS	Huomautukset ja valitukset tulee ensisijaisesti osoittaa tulosalueen vastuuhenkilöille sekä toimialajohtajalle. Tarvittaessa niitä käsitellään yhdessä, ja vastaukset laaditaan yhteistyössä vastuuhenkilöiden kanssa, yleensä yksikön esihenkilöiden kanssa. Vastauksia pyritään antamaan kahden viikon kuluessa. Huomautukset voivat usein johtaa palvelun parantamiseen.
Terveydenhuollon muistutuksen käsittelystä vastaavan toimintayksikön	Huomautukset ja valitukset tulee ensisijaisesti osoittaa tulosalueen vastuuhenkilöille sekä toimialajohtajalle. Tarvittaessa niitä käsitellään yhdessä, ja vastaukset laaditaan yhteistyössä

Omavalvontasuunnitelma

vastuuhenkilön (lääkäri) tai terveydenhuollon vastaavan johtajan nimi ja yhteystiedot

vastuuhenkilöiden kanssa. Vastauksia pyritään antamaan kahden viikon kuluessa. Terveydenhuollon muistutuksen käsittelystä vastaavan toimintayksikön vastuuhenkilön (lääkäri) tai terveydenhuollon vastaavan johtajan nimi ja yhteystiedot. Lastenpoliklinikan osalta kyseiset henkilöt ovat Arja Lassila, johtava lääkäri, pediatria (lasten tulostuotusalue) , puh 040-5592747 Jan Olme, ylilääkäri lastenneurologian yksikkö, puh. 062135990. Viime kädessä johtajaylilääkäri Sofia Svartsjö 050 518 1091 vastaa, huomautuksista jotka koskevat terveys- ja sosiaalihuoltoa. Huomautukset voivat usein johtaa palvelun parantamiseen.

3.3.6 Sosiaali- ja potilasasiavastaavien palvelut

Sosiaali- ja potilasasiavastaavien tehtävät ja yhteystiedot

Potilaan ja asiakkaan oikeuksien ja oikeusturvan toteutumisen edistämiseksi hyvinvointialueen on järjestettävä sosiaali- ja potilasasiavastaavien toiminta. Sosiaali- ja potilasasiavastaavien tehtävät perustuvat lakiin potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista (739/2023, 1–2 §, 8 §). Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavat tuottavat sosiaali- ja potilasasiavastaavan palvelut kaikille Pohjanmaan alueella toimiville julkisille ja yksityisille palveluntuottajille.

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävät:

- Neuvoa ja tiedottaa asiakkaita/potilaita tai heidän laillista edustajaansa, omaista tai muuta läheistä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) sekä potilasta potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) annetuissa laissa liittyvissä asioissa.
- Neuvoa ja tarvittaessa avustaa asiakasta/potilasta tai potilaan laillista edustajaa, omaista tai muuta läheistä muistutuksen tekemisessä.
- Neuvoa, miten kantelu, oikaisuvaatimus, valitus, vahingonkorvausvaatimus, potilas- tai lääkevahinkoa koskeva korvausvaatimus tai muu asiakkaan sosiaalihuollon tai potilaan terveydenhuollon oikeusturvaan liittyvä asia voidaan panna vireille toimivaltaisessa viranomaisessa.
- Tiedottaa asiakkaan/potilaan oikeuksista.
- Koota tietoa asiakkaiden/potilaiden yhteydenotoista ja seurata asiakkaiden/potilaiden oikeuksien ja aseman kehitystä.
- Toimia edellä mainittujen tehtäviensä lisäksi asiakkaan/potilaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi.

Omavalvontasuunnitelma

Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot

Sosiaaliasiavastaava, puhelinnumero: 040 507 9303, puhelinaika: maanantai–perjantai kello 08.00–14.00

Sähköpostiosoite: sosiaaliasiavastaava@ovph.fi (suojaamaton sähköposti)

Käyntiosoite: Pohjanmaan hyvinvointialue, Vaasan keskussairaala, A1, Hietalahdenkatu 2–4, 65130 Vaasa

Potilasasiavastaavien yhteystiedot:

Potilasasiavastaavat, puhelinnumero: 06 218 1080, puhelinaika maanantai–torstai kello 09.00–11.00 ja 12.00–13.00

Sähköpostiosoite: potilasasiavastaava@ovph.fi (suojaamaton sähköposti)

Käynti- ja postiosoite: Pohjanmaan hyvinvointialue, Vaasan keskussairaala, A1, Hietalahdenkatu 2–4, 65130 Vaasa

Sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteystiedot löytyvät myös Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta:

Asiakkaan ja potilaan oikeudet

.

YKSIKÖN KUVAUS

Asia varmistetaan tarkistamalla sosiaali- ja potilasasiamiesten yhteystiedot säännöllisesti ja päivittämällä ne tarvittaessa. Yhteystiedot pidetään näkyvillä yksikön tiloissa, esimerkiksi ilmoitustauluilla ja odotustiloissa, ja ne ovat myös henkilökunnan saatavilla sisäisissä järjestelmissä. Muutostilanteissa tiedot päivitetään viipymättä, jotta asiakkailla ja potilailla on aina käytössään ajantasaiset yhteystiedot. Vastuu tästä on pääasiassa yksikön osastonhoitajalla

3.3.7 Asiakkaan/potilaan osallisuus

Pohjanmaan hyvinvointialueen asiakkailla on mahdollisuus osallistua palveluiden kehittämiseen asukaspaneelin, vaikuttamistoimielinten tai muiden asiakasosallisuuden keinojen avulla. Osa asiakkaistamme osallistuu itse palvelujen tuottamiseen yhdessä ammattilaistemme kanssa, esimerkiksi kokemusasajatoiminnan kautta. Pohjanmaan hyvinvointialueelle laadittu osallisuussuunnitelma muodostaa raamin osallisuustyön kehittämiseksi.

Osallisuussuunnitelma

on löydettävissä hyvinvointialueen verkkosivuilta.

Omavalvontasuunnitelma

Hyvinvointialueen alueella toimivia vaikuttamistoimielimiä ovat: nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto. Hyvinvointialueen asukkaiden osallisuutta tuetaan edistämällä hyvinvointialueen ja järjestötoimijoiden yhteistyötä sekä koordinoitun järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan (OLKA) kautta. OLKA-toiminta toteutetaan yhteistyönä Pohjanmaan Yhdistykset ry:n ja Pohjanmaan hyvinvointialueen välillä.

YKSIKÖN KUVAUS

Asiakkaat voivat antaa palautetta toiminnasta Roidun kautta, Haipro-ilmoitukset käsitellään säännöllisesti työpaikkakokouksissa toiminnan parantamiseksi. Jokainen palaute käsitellään ja pyritään ottamaan huomioon toiminnan kehittämisessä. NPS-tulosten analysointia tehdään lasten johtoryhmässä kehitystarpeiden tunnistamiseksi. Johdonkatselmus tehdään vuosittain tulosaluetasolla. Siihen kootaan mm. korjaavia toimenpiteitä, jotka on muun muassa käynnistetty asiakas- tai henkilöstöpalautteen perusteella. Palautteita annetaan myös suullisesti, ja joskus kirjallisesti sähköpostitse. Kaikki palautteet käsitellään työpaikkakokouksissa, ja ne huomioidaan toiminnassa. Omavalvontaraportointiin kirjataan myös palautteet ja korjaavat toimenpiteet. Omavalvontaraportti julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

3.4 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Pohjanmaan hyvinvointialueen asiakas/potilas/läheinen voi antaa saamastaan palvelusta ja hoidosta palautetta ja vaikuttaa siten palveluiden kehittämiseen saamansa/läheisen saaman palvelu/hoitokokemuksen kautta. Myös opiskelijoilta ja henkilöstöltä kerätään säännöllisesti palautetta.

Asiakaspalaute

Asiakaspalautekanavamme löytyvät hyvinvointialueen verkkosivuilta:

Anna palautetta

Palautetta voi antaa sosiaali- tai terveydenhuollon palveluista, kotisivuista tai yleisenä palautteena (tällöin palaute ei kohdistu mihinkään tiettyyn yksikköön). Palautetta voi antaa myös suullisesti tai kirjallisesti suoraan palvelua tuottavaan tai hoitoa tarjoavaan yksikköön, esimerkiksi yksiköissä olevien asiakaspalvelupäätteiden sekä QR-koodien kautta. Osassa yksiköitä palautetta voi antaa myös tekstiviestien

Omavalvontasuunnitelma

sisältämän linkin kautta.

Asiakaskokemus ja -tyytyväisyys

Hyvinvointialue mittaa asiakaskokemusta ja -tyytyväisyyttä nettosuositte luindeksin eli NPS-mittarin (Net Promoter Score) avulla. NPS-mittari kertoo, miten suuri osa asiakkaistamme suositte lisi Pohjanmaan hyvinvointialueelta saamaansa palvelua. NPS-lukema voi olla mitä tahansa lukujen -100 ja 100 väliltä. Yleisesti lukua 50 pidetään hyvänä. Mitä korkeampi lukema on, sitä useampi asiakas kertoo suosittelevansa hyvinvointialueen palvelua.

Opiskelijoilta kerättävä palaute

Hyvinvointialue kerää myös opiskelijoilta säännöllisesti palautetta NPS-mittarin ja opiskelijapalautekyselyn (CLES) avulla. NPS-luku voi vaihdella -100 ja + 100 välillä. Yleisesti lukua 50 pidetään hyvänä. Ohjeet opiskelijapalautteen antoon ja NPS-mittarin ja CLES-kyselyn tulokset löytyvät hyvinvointialueen intra-sivuilla.

Henkilöstöltä kerättävä palaute

Henkilöstöltä kerätään palautetta muun muassa työpaikan NPS-suositte lumittarin avulla. Mittarin avulla saadaan tietoa henkilöstön viihtyvyydestä ja siitä, mitä mieltä työntekijät ovat työpaikastaan. Mittaus tehdään sähköpostitse kaksi kertaa vuodessa. Tulosten käsittelylle, raportoinnille ja läpikäynnille on laadittu ohjeet, jotka löytyvät hyvinvointialueen intra-sivuilla. Tulokset julkaistaan intra-sivuilla toimialoit tain.

YKSIKÖN KUVAUS	Asiakkaat voivat antaa palautetta toiminnasta Roidun kautta, Haipro-ilmoitukset käsitellään säännöllisesti työpaikkakokouksissa toiminnan parantamiseksi. Jokainen palaute käsitellään ja pyritään ottamaan huomioon toiminnan kehittämisessä. NPS-tulosten analysointi tehdään johtoryhmässä kehitystarpeiden tunnistamiseksi. Johdonkatselmus tehdään vuosittain, siinä on koottu tehtyjä korjaavia toimenpiteitä, jotka on
----------------	---

Omavalvontasuunnitelma

	muun muassa käynnistetty asiakas- tai henkilöstöpalautteen perusteella. Oma valvontaraportointi seuraa myös palautteita- ja korjaavia toimenpiteitä. Oma valvontaraportti julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Palautteesta annetaan myös suullisesti, ja joskus kirjallisesti sähköpostitse. Kaikki palautteet käsitellään työpaikkakokouksissa ja ne huomioidaan toiminnassa. Opiskelijat antavat palautetta CLES-kyselyn kautta ja NPS-arvoa seurataan. Kaikkia opiskelijoita kannustetaan täyttämään CLES-kysely suoritetun harjoittelujakson jälkeen Lastenpoliklinikalla/ Lastenneurologisessa yksikössä. Vastauksia käytetään nykyisen opiskelijan ohjauksen toteutumisen kuvaamiseen sekä kehitystarpeiden tunnistamiseen. Myös opiskelijoiden palautteet ja NPS-arvo käsitellään työpaikkakokouksissa
--	--

3.5 Henkilöstö

Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluyksiköissä tulee olla riittävästi toiminnan edellyttämää henkilöstöä (valvontalaki 741/2023, 9 §, 10 §). Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvaan henkilöstöön voi tarvittaessa sisältyä myös vuokratyönä tai alihankintana toiselta palveluntuottajalta hankittua sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöä (edellytyksenä työsopimuslain 55/2001, 7 §:n täyttyminen). Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön määrän on oltava riittävä potilaiden/asiakkaiden määrään sekä heidän hoitonsa, avun, tuen ja palvelujen tarpeeseen sekä siinä tapahtuviin muutoksiin nähden.

Hyvinvointialueen työntekijöitä, henkilöstöasioita, työsuojelua sekä työturvallisuuslain (738/2002) mukaisten velvoitteiden noudattamista koskevat ohjeistukset löytyvät hyvinvointialueen intrasta: Palvelussuhteeni ja Aineistopankki sekä Alma-työpöytä sovelluksesta.

Hyvinvointialueen virkoihin ja toimiin valittavan henkilöstön muodolliset kelpoisuusvaatimukset, kuten ammatillinen kelpoisuus ja kielitaitovaatimukset on kuvattu kelpoisuussäännössä.

Kelpoisuussääntö on löydettävissä hyvinvointialueen verkkosivuilta.

3.5.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

YKSIKÖN KUVAUS	Henkilöstön määrä lastenpoliklinikalla 5/2026:
----------------	--

Omavalvontasuunnitelma

- sairaanhoitajia /VKS 12 , joista 1 hoitaja hallinnollisesti kuuluu HPY -yksikköön
- sairaanhoitajia /PRS 7
- apulaisosastonhoitaja 1
- osastonhoitaja (yhteinen lastenneurologisen yksikön kanssa)
- osastonylilääkäreitä 3
- apulaisyylilääkäreitä 3
- erikoislääkäreitä 5
- erikoistuvia lääkäreitä yleensä vaihteleva määrä
- sihteerit 3
- laitoshuoltajia 1

Toiminta tapahtuu hoitohenkilökunnalla virka-aikana ma-pe ja lääkäreillä lisäksi päivystysvuorot ma-su

3.5.2 Sijaisten käytön ja rekrytoinnin periaatteet

Pohjanmaan hyvinvointialueella rekrytointi perustuu käytössä oleviin vakansseihin ja syntyneeseen henkilöstötarpeeseen. Kaikissa rekrytoinneissa noudatetaan kelpoisuussääntöä, jossa on määritelty tehtäväkohtaiset tutkinto- ja kielitaitovaatimukset. Rekrytoiva esihenkilö varmistaa työpaikkahaastattelun yhteydessä hakijan muodollisen kelpoisuuden, eli koulutuksen, kielitaidon sekä tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattioikeudet JulkiSuosikki- ja JulkiTerhikki -rekistereistä. Lisäksi esihenkilö arvioi hakijan soveltuvuuden tehtävään tämän työkokemuksen, osaamisen ja tarvittaessa lääkehoidon näytön perusteella. Tartuntatautilain mukainen rokotussuoja ja rikosrekisteriote tarkistetaan tehtävissä, joissa niitä edellytetään.

Sijaistarpeissa hyödynnetään ensisijaisesti omaa henkilöstöä, ja ulkopuolisia sijaisia käytetään tarpeen mukaan. Lyhytaikaisten sijaisten hankinnassa käytetään Sotender-sovellusta sekä virka-aikana että sen ulkopuolella, myös äkillisissä poissaoloissa. Vuokratyövoimaa tai alihankintapalveluja käytetään vain rajatusti täydentämään omaa henkilöstöä. Mikäli sijaistarve on 5 kuukautta tai pitempi, paikka täytetään julkisella hakumenettelyllä Kuntarekryssä.

Opiskelijoiden työskentelyoikeus varmistetaan koulutusjärjestäjien tutkintotodistuksilla, ja heidän ohjauksestaan ja valvonnastaan vastaa nimetty ohjaaja yksikössä.

Omavalvontasuunnitelma

Kansainvälisten työntekijöiden työnteko-oikeus ja oleskelulupa tarkistetaan asiakirjoista tai Maahanmuuttoviraston palveluista. Esihenkilö toimittaa kopion oleskeluluvasta ja työluvasta HR-yksikköön palvelupyyntöjärjestelmän välityksellä.

YKSIKÖN KUVAUS	Lastenpoliklinikka tekee yhteistyötä Resurssienhallintapalveluyksikön kanssa, joka vastaa sijais- ja tuuraajarekrytoinnista. Mikäli on kyse vakituisesta toimesta tai pidempiaikaisesta sijaisuudesta esihenkilö hoitaa rekrytoinnin Kuntarekryn kautta organisaation ohjeistuksen mukaisesti. Avoimet työpaikat julkaistaan yleensä Kuntarekryssä, mutta tietyissä tilanteissa voidaan rekkrytointi laittaa myös sisäisenä.
YKSIKÖN KUVAUS	Lasten parissa työskentelevien työntekijöiden rikosrekisteriotteet tarkistetaan esihenkilöiden toimesta. Työntekijöiden soveltuvuus työtehtäviin arvioidaan haastattelujen yhteydessä.

3.5.3 Perehdytys, täydennyskoulutus ja osaamisen varmistaminen

Perehdytys on organisaatiollemme strateginen prosessi, jolla varmistetaan, että uusi työntekijä omaksuu työnsä kannalta keskeiset tiedot ja taidot mahdollisimman tehokkaasti. Työsopimus- ja työturvallisuuslain asettamat vaatimukset ohjaavat perehdytyksen perusvaatimuksia, mutta hyvinvointialueemme erityispiirteiden vuoksi perehdytyksessä painotetaan lisäksi alan turvallisuuskysymyksiä sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamista.

Organisaatiomme perehdytysohjelma koostuu yleisestä, e-verkkopohjaisesta perehdytyksestä. Seurantajärjestelmä mahdollistaa perehdytyksen suorittamisen reaaliaikaisen seuraamisen. 1.1.2025 otettiin käyttöön e-perehdytysmateriaali opiskelijoille, joka opiskelijat saavat käyttöönsä ennen harjoittelun alkua. Yleisperehdytyksen lisäksi, rakennetaan parhaillaan yksikkökohtaisen perehdytysohjelman teknistä pohjaa, jonka avulla varmistetaan uuden työntekijän osaaminen oman vastuualueensa erityiskysymyksissä. Yksikkökohtainen perehdytysohjelmaan yksiköt täyttävät itse omat tietonsa, ja tavoitteena on saada se valmiiksi koko organisaation osalta vuonna 2026. Yksikkökohtaisen perehdytysohjelman loppuun tulee lisäksi palautekysely perehdytyksen riittävydestä. Perehdytysohjelmat löytyvät Laatuportti-ohjelmasta.

YKSIKÖN KUVAUS	Yleinen perehdytysmateriaali löytyy Laatuportista etusivun valikosta "Tapahtumat ja tehtävät". Yleinen perehdytysmateriaali on tarkoitettu kaikille työntekijöillemme, opiskelijoille sekä kesätyöntekijöille. Yleisen perehdytysohjelman läpikäyminen kestää noin 30 minuuttia. Perehdytys suoritetaan samalla kurssimuotoisena.
----------------	---

Omavalvontasuunnitelma

Jos perehdytysmateriaaliin haluaa palata sen läpikäymisen jälkeen, yleinen perehdytysmateriaali löytyy kohdasta "Koulutukset" ja sen alla olevasta osiosta "Omat koulutukset".

Lähiesihenkilöt voivat tarkistaa, ketkä ovat suorittaneet perehdytyksen kohdasta "Koulutukset" ja valitsemalla sen alta "Koulutusten seuranta".

Yleisen perehdytysmateriaalin lisäksi lähiesihenkilö arvioi, ovatko koulutus, kokemus, ammatillinen osaaminen ja tarvittava lääkehoidon osaaminen riittäviä. Tämä kuuluu työnantajan normaaliin rekrytointiprosessiin. Lääkehoidon osaaminen varmistetaan lääkehoitosuunnitelmassa määritellyllä tavalla ennen kuin työntekijä voi itsenäisesti toteuttaa lääkehoitoa.

Osaaminen varmistetaan suoritettujen tutkinnon, työtehtävien laajuuden ja yksikön ohjeiden mukaisesti. Myös muiden vaadittavien päätevyyksien seuranta, kuten esim. Laitepassi, tapahtuu Laatuportissa. Kun henkilö aloittaa työ-, opiskelu- tai vapaaehtoistehtävät alaikäisten kanssa, tarvitaan ote rikosrekisteristä. Käytännön tarkoituksena on alaikäisten suojeleminen. Tämäkin osa tarkistetaan osana perehdytystä. Kun yleinen perehdytys on suoritettu, aloitetaan perehdytys omassa yksikössä. Sen toteuttaa lähiesimies yhdessä nimetyn perehdyttäjän/mentorinsa kanssa.

Täydennyskoulutus on olennainen osa organisaatiomme osaamisen kehittämistä. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta (57/2024) edellyttää, että täydennyskoulutuksen tulee perustua suunnitelmaan ja tukea henkilöstön ammatillista kehittymistä siten, että se vastaa sekä yksilöllisiin että ammattiryhmien osaamistarpeisiin. Tämä suunnitelmallisuus takaa, että täydennyskoulutus vahvistaa henkilöstön kykyä tarjota potilas- ja asiakasturvallisia palveluita, jotka edistävät väestön terveyttä ja hyvinvointia. Täydennyskoulutuksen tavoitteena on syventää ja kohdentaa ammatillista osaamista vastaamaan toiminnan todellisia tarpeita sekä strategisia painopisteitä. Henkilöstön osaamistarpeita tunnistetaan kaikilla organisaation tasoilla, ja vastuu osaamisen kehittämisestä jakautuu eri toimijoille – professiojohdolle, toimialoille ja tulosalueille, esihenkilöille sekä työntekijöille itselleen. Täydennyskoulutustarpeita kartoitetaan vuosittaisella esihenkilöille suunnatulla koulutustarvekyselyllä. Koulutuskartoituksessa huomioidaan myös esim.

Omavalvontasuunnitelma

kehityskeskusteluissa esiin nousseet yksilölliset osaamistarpeet. Koulutustarvekyselyn koonti nostetaan esiin myös vuosittaisen henkilöstön osaamisen varmistamissuunnitelmassa, joka sisältää myös koulutussuunnitelman. Lisäksi vuosittaisen koulutuskartoituksen tulokset toimivat pohjatietona tulevan vuoden koulutuksille.

Toimintavuoden aikana esiin nousseet akuutit koulutustarpeet otetaan huomioon kiireellisesti koulutussuunnittelussa. Tällaisia kiireellisiä, kesken toimintavuotta syntyneitä tarpeita ovat puutteellisesta tiedosta syntyneet tarpeet koskien uuden tiedon omaksumista tai uusia menetelmiä, prosessimuutoksia (esim. Haipro- ja SProilmoitukset, muistutukset, kantelut, asiakas- ja potilasvahingot), tai ulkoisista kehitysehdotuksista syntyneet tarpeet (esim. Lupa- ja valvontavirasto, SHQS, auditoinnit).

Organisaatiomme täydennyskoulutuksen periaatteisiin kuuluu koulutusten määrän, laadun ja vaikuttavuuden säännöllinen seuranta. Koulutusten laatua ja vaikuttavuutta keräämme koulutuskohtaisin palautekyselyin. Organisaatiomme käyttää henkilöstöjohtamisen työkaluna CGI:n HRM-järjestelmää, jota käytetään myös koulutusseurannassa, jolloin voidaan arvioida, miten täydennyskoulutukset tukevat asetettuja tavoitteita ja vastaavat henkilöstön sekä toiminnan tarpeisiin. Tämä tapahtuu koulutuskalenteriosallistumisten sekä esimiesten hyväksymien koulutusanomusten perusteella henkilöstöhallintojärjestelmä Almassa. Lisäksi koulutuslustoillamme Laatuportissa on suuri määrä verkkokoulutuksia henkilöstömme saatavilla. Tilastoituja koulutustietoja käytetään toiminnallisten tavoitteiden seurantaan ja henkilöstöraportointiin sekä tilastointia varten.

Henkilöstön osallistumista täydennyskoulutuksiin seurataan ammattiryhmittäin ja toimialoittain. Henkilöstön koulutuspäivät raportoidaan henkilöstöraportissa ja toimintakertomuksessa. Suuria osaamisen kehittämisen panostuksia seurataan hallitustasolla. Organisaatio ja esihenkilöt seuraavat henkilöstön lakisääteistä, viranomaisten vaatimaa ja muuta osaamista pääasiassa Alman koulutusrekisterin, kehityskeskustelujen ja laatutyön kautta. Esihenkilöt ja työntekijät saavat sähköisen hälytysjärjestelmän (Laatuportti) avulla ilmoituksen määräaikaisten pätevyysien voimassaoloajan päättymisestä. Ammatillisen täydennyskoulutuksen laajuudesta

Omavalvontasuunnitelma

ja kustannuksista raportoidaan Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle.

Opiskelijaohjausta varten on Lastenpkl:lla on nimettynä kaksi vastuuhoitajaa, jotka ovat vastuussa opiskelijoiden jaksojen suunnittelusta. He suunnittelevat opiskelijoiden viikkolistat ja toimivat yhteyshenkilöinä koulun ja lastepkl:n välillä yhdessä esihenkilön kanssa. Opiskelijoiden ohjauksesta ovat kaikki hoitajat vastuussa tehdyn viikkolistan mukaisesti. Sairaanhoidon opiskelijoita on yleensä 1 tai korkeintaan kaksi kerralla pkl:lla ja jakson pituus on 1-2 viikkoa. Jokaiselta opiskelijalta vaaditaan Cles -palaute ennen harjoittelujakson loppumista.

Täydennyskoulutus on olennainen osa organisaatiomme osaamisen kehittämistä. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta (57/2024) edellyttää, että täydennyskoulutuksen tulee perustua suunnitelmaan ja tukea henkilöstön ammatillista kehittymistä siten, että se vastaa sekä yksilöllisiin että ammattiryhmien osaamistarpeisiin. Tämä suunnitelmallisuus takaa, että täydennyskoulutus vahvistaa henkilöstön kykyä tarjota potilas- ja asiakasturvallisia palveluita, jotka edistävät väestön terveyttä ja hyvinvointia. Täydennyskoulutuksen tavoitteena on syventää ja kohdentaa ammatillista osaamista vastaamaan toiminnan todellisia tarpeita sekä strategisia painopisteitä. Henkilöstön osaamistarpeita tunnistetaan kaikilla organisaation tasoilla, ja vastuu osaamisen kehittämisestä jakautuu eri toimijoille – professiojohdolle, toimialoille ja tulosalueille, esihenkilöille sekä työntekijöille itselleen.

Täydennyskoulutustarpeita kartoitetaan vuosittaisella esihenkilöille suunnatulla koulutustarvekyselyllä. Koulutuskartoituksessa huomioidaan myös esim. kehityskeskusteluissa esiin nousseet yksilölliset osaamistarpeet. Koulutustarvekyselyn koonti nostetaan esiin myös vuosittaisen henkilöstön osaamisen varmistamissuunnitelmassa, joka sisältää myös koulutussuunnitelman. Lisäksi vuosittaisen koulutuskartoituksen tulokset toimivat pohjatietona tulevan vuoden koulutuksille. Lisäksi toimintavuoden aikana esiin nousseet akuutit koulutustarpeet otetaan huomioon kiireellisesti koulutussuunnittelussa. Tällaisia kiireellisiä, kesken toimintavuotta syntyneitä tarpeita ovat puutteellisesta tiedosta syntyneet tarpeet koskien uuden tiedon omaksumista tai uusia menetelmiä, prosessimuutoksia (esim. Haipro- ja SPro-ilmoitukset, muistutukset, kantelut, asiakas- ja potilasvahingot), tai ulkoisista kehitysehdotuksista syntyneet tarpeet (esim. Lupa- ja valvontavirasto, SHQS, auditoinnit).

Organisaatiomme täydennyskoulutuksen periaatteisiin kuuluu koulutusten määrän, laadun ja vaikuttavuuden säännöllinen seuranta. Koulutusten laatua ja vaikuttavuutta keräämme koulutuskohtaisin palautekyselyin. Organisaatiomme käyttää henkilöstöjohtamisen työkaluna CGI:n HRM-järjestelmää, jota käytetään myös koulutusseurannassa, jolloin voidaan arvioida, miten täydennyskoulutukset tukevat asetettuja tavoitteita ja vastaavat henkilöstön sekä toiminnan tarpeisiin. Tämä tapahtuu koulutuskalenteriosallistumisten sekä esimiesten hyväksymien

Omavalvontasuunnitelma

koulutusanomusten perusteella henkilöstöhallintojärjestelmä Almassa. Lisäksi koulutuslustoallamme Laatuportissa on suuri määrä verkkokoulutuksia henkilöstömme saatavilla. Tilastoituja koulutustietoja käytetään toiminnallisten tavoitteiden seurantaan ja henkilöstöraportointiin sekä tilastointia varten.

Henkilöstön osallistumista täydennyskoulutuksiin seurataan ammattiryhmittäin ja toimialoittain. Henkilöstön koulutuspäivät raportoidaan henkilöstöraportissa ja toimintakertomuksessa. Suuria osaamisen kehittämisen panostuksia seurataan hallitustasolla. Organisaatio ja esihenkilöt seuraavat henkilöstön lakisääteistä, viranomaisten vaatimaa ja muuta osaamista pääasiassa Alman koulutusrekisterin, kehityskeskustelujen ja laatutyön kautta. Esihenkilöt ja työntekijät saavat sähköisen hälytysjärjestelmän (Laatuportti) avulla ilmoituksen määräaikaisten pätevyysien voimassaoloajan päättymisestä. Ammatillisen täydennyskoulutuksen laajuudesta ja kustannuksista raportoidaan Kunnalliselle työmarkkinailaitokselle.

YKSIKÖN KUVAUS

Käytämme Laatuporttia henkilöstön koulutusten hallinnointiin ja seurantaan. Osallistuminen, koulutuksen sisältö, laatu ja kustannukset dokumentoidaan ja arvioidaan säännöllisesti. Ammatillista osaamista seurataan säännöllisillä osaamisen arvioinneilla, kehityskeskusteluilla ja dokumentoinnilla Laatuportissa sekä lähiesimiesten jatkuvilla havainnoilla. Henkilöstön osaaminen varmistetaan vaatimalla muodollista koulutusta, käytännön harjoittelua, mentoritukea ja toistuvia osaamisen arviointeja toiminnan ohjeiden mukaisesti. Ensiapukoulutusta, lääkehoitoa, turvallisuutta ja tietosuojaa koskevia koulutuksia tarjotaan säännöllisesti sisäisinä kursseina Laatuportissa ja ulkopuolisten toimittajien kautta. Lastenpkl:lla ja Lastenneurologisessa yksikössä on myös oma yhteinen elvytyskoulutuksesta vastaava työryhmä, joka suunnittelee elvytyskoulutuksia ja simulaatioita. Koulutustilanteita järjestetään 2 x/vuosi. Koulutuksiin osllistuvat kaikki hoitohenkilökuntaan kuuluvat sairaanhoitjat ja lääkärit.

Erilaisten koulutusten suorittaminen dokumentoidaan ja niiden valvonnasta vastaa lähin esihenkilö. Esihenkilött vastaavat kehityskeskustelujen järjestämisestä suunnitelman mukaisesti ja kirjaavat ne henkilöstön HR-järjestelmään seuranta varten. Henkilöstön osaaminen ja työskentely seurataan johdon toimesta, laadunvalvonnalla ja poikkeamaraportoinnilla. Tarvittaessa ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin voimassa olevien käytäntöjen mukaisesti. Henkilöstön oma valvonta ja turvallisuusosaaminen varmistetaan säännöllisellä koulutuksella, oma-valvonnalla ja systemaattisella seurannalla, jotka dokumentoidaan Laatuportissa ja johdon

Omavalvontasuunnitelma

tarkastuksissa.

3.5.4 Työhyvinvointi ja työturvallisuus

YKSIKÖN KUVAUS

Työterveyshuollosta vastaa TT Botnia, joka toimii keskisellä alueella, Työkyvyn ja työterveyden johtamiseen kuuluu erilaisia ehkäiseviä (varhaisia) tukimuotoja, työhön paluun tukemista sekä tehostettua tukea, kun työkyky on pysyvästi heikentynyt. Painopiste on ennaltaehkäisevässä työssä. Tilanteissa, joissa työntekijän työkyky heikkenee erilaisista syistä, henkilöstön työkyvyn johtamisen malli toimii ohjeena tilanteen hoitamisessa. Työkyvyn johtaminen koskee koko henkilöstöä ja jokaisella on vastuu omasta työterveydestään.

Kehityskeskusteluja käydään henkilöstön kanssa, ja tavoitteena on keskustella työntekijän nykyisestä työtilanteesta sekä tulevista tavoitteista ja kehityksestä.

Kyselyjä ja mittauksia lähetetään henkilöstölle säännöllisesti. Näitä ovat mm. työpaikkasuositusmittaukset, Työterveyslaitoksen (TTL) hyvinvointikysely hyvinvointialueilla, jossa kartoitetaan hyvinvointialueen henkilöstön työolosuhteita, työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Lisäksi on kysely kesätyöntekijöille.

Työnohjaus on menetelmä, joka tukee työtä, työterveyttä ja työhyvinvointia sekä johtajuutta. Tyky-toiminta tähtää hyvinvoinnin edistämiseen. Tyky-toiminnan tavoitteena on henkilöstön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä työyhteisön viihtyvyyden ja yhteenkuuluvuuden parantaminen. Henkilöstöllä on käytössä myös Epassi ja Break Pro. Henkilökunnan muistamisesta on ohjaistukset sisäisillä nettisivuiltamme. Sieltä löytyy tärkeää tietoa myös työsuhteesta sekä käytännön ohjeita niin työntekijöille kuin lähiesimiehille. Sivut toimivat tukena ja ohjauksena henkilöstöä ja työelämää koskevissa asioissa. Jos kysymyksiä herää tai tarvittavaa tietoa ei löydy, voi ottaa yhteyttä HR:ään HR-helpin kautta.

Turvallisuusyksikkö tarjoaa neuvontaa, tukea, ohjausta ja asiantuntijapalveluja hyvinvointialueen yksiköiden turvallisuus- ja varautumissuunnitteluun. Turvallisuudessa korostetaan henkilö-, palo-

Omavalvontasuunnitelma

	ja kiinteistöturvallisuutta sekä toimintatapoja häiriötilanteissa. Sisäisiltä nettisivuiltamme löytyy mm. turvallisuusohjeita, varautumiseen liittyviä asioita, turvallisuussuunnittelua sekä turvallisuuskoulutuksia.
--	--

3.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Pohjanmaan hyvinvointialueen henkilöstösuunnitelma perustuu hyvinvointialueen strategiaan, henkilöstöpolitiikkaan ja henkilöstöohjelman tavoitteisiin. Hyvinvointialueen on palvelunjärjestäjänä seurattava henkilöstön riittävyyttä palveluiden toteuttamisessa sekä oman palvelutuotannon että ostettujen palveluiden henkilöstön osalta (valvontalaki 741/2023, 23 §). Seurannassa on huomioitava tuotettavaa palvelua koskevasta erityislainsäädännöstä tulevat henkilöstömitoitusta ja resursointia koskevat vaatimukset, kuten esimerkiksi hoitajamitoitusten toteutuminen (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvontalaki 980/2012, 20 §).

Henkilöstön riittävyyttä turvataan myös hankintayksikön kanssa yhteistyössä tehtävillä kilpailutuksilla. Esihenkilöitä rekrytoinnissa ja sijaisten hankintatehtävässä tukee hyvinvointialueen eri henkilöstön rekrytointiin suunnatut resurssiyksiköt.

Toimialojen ja tulosalueiden valmiussuunnitelmissa tulee olla suunniteltuna henkilöstön kohdentaminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Palveluyksiköt (tulosalueet) raportoivat ja julkaisevat henkilöstön riittävyyden poikkeamat, ja niiden perusteella tehdyt korjaavat toimenpiteet omavalvonnan seurantaraportissa.

YKSIKÖN KUVAUS	Osana omavalvontaa seurataan säännöllisesti, että henkilöstöresurssit ovat riittävät turvallisen, lainmukaisen ja laadukkaan toiminnan varmistamiseksi. Seuranta kattaa sekä määrälliset että laadulliset näkökulmat henkilöstön riittävyyteen asiakas- ja potilastyössä. Henkilöstö mitoitetaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Viikoittaisissa tilannekuvapalavereissa esihenkilöiden kanssa analysoidaan ajankohtainen henkilöstötilanne, mukaan lukien mahdolliset poikkeamat normimitoituksesta. Arvioinnin perusteella tehdään tarvittavat toimenpiteet vahvistusten tai resurssien uudelleenkohdentamisen osalta. Palvelujen saatavuutta arvioidaan kuukausittain osana toiminnan systemaattista laadunhallintaa. Lastenpoliklinikalla seurataan lisäksi seuraavia asioita: läheteprosessin toimivuus, hoidon arvioinnin toteutuminen määräajassa hoitotakuun sisällä , hoidon uusintakäyntien saatavuus
----------------	---

Omavalvontasuunnitelma

Näitä osa-alueita seurataan jatkuvasti sen varmistamiseksi, että potilaat saavat oikea-aikaisesti tarkoituksenmukaiset toimenpiteet hyvän hoitokäytännön ja saatavuusvaatimusten mukaisesti.

3.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

YKSIKÖN KUVAUS

Palvelujen integrointia helpottaa se, että terveydenhuolto ja sosiaalihuolto ovat samassa tulosalueessa lasten ja perheiden palveluissa. Tämä organisatorinen ratkaisu edistää tiivistä yhteistyötä ja yhteistä suunnittelua. Yhteistyötarpeiden tunnistaminen tapahtuu sekä laajemmalla tasolla, jossa eri toimialojen välinen koordinointi mahdollistuu, että yksilötasolla, missä eri sektoreiden henkilöstö yhdessä arvioi ja vastaa asiakkaan tai potilaan kokonaisvaltaisiin tarpeisiin. Perhekeskusverkosto toimii tärkeänä yhteistyöfoorumina, jossa eri toimijat lasten, nuorten ja perheiden palveluissa tekevät yhteistyötä tarjotakseen koordinoitua tukea lähellä perheiden arkea. Verkostossa toimivat esimerkiksi neuvontapalvelut, sosiaalihuollon palvelut, kouluterveydenhuolto, erikoissairaanhoito, varhaiskasvatus sekä kolmas sektori. Pohjanmaan hyvinvointialue kehittää parhaillaan oman perhekeskuksensa raameja ja ohjeistuksia, jotka entisestään tukevat yhteistyötä ja palvelujen integrointia.

Lastenpoliklinikalla monialainen yhteistyö keskittyy ensisijaisesti oman organisaation yksiköiden väliseen yhteistyöhön. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat esimerkiksi eri palveluyksiköt (rtg, laboratorio, apteekki jne), lastenosasto, lastenneurologian yksikkö, lastenkotisairaala, lastenpyskiatrian yksikkö, kuntoutusyksikkö (erityistyöntekijät) ja osaamiskeskus. Lisäksi yhteistyötä tehdään yliopistosairaaloiden, neuvoloiden, sosiaalihuollon, lastensuojelun, varhaiskasvatuksen, koulujen ja KELAn kanssa (kts. ed Perhekeskus). Myös yhteistyö eri potilasyhdistysten kanssa on erittäin tärkeää.

3.8 Toimitilat ja välineet

YKSIKÖN KUVAUS

Lastenpoliklinikan toimintaa on Vaasan keskussairaalassa ja Malmin sairaalaan Pietarsaareissa. Lastenpoliklinikan (VKS) tilat sijaitsevat U-rakennuksen 2.krs:ssa, ja ne ovat olleet käytössä kesäkuusta 2017 lähtien . Tilat ovat ns. evakkotilat, eikä niitä näin ollen ole varsinaisesti

Omavalvontasuunnitelma

suunniteltu lastenpoliklinikan toimintaan. Tämä näkyy toiminnassa mm. siten, että yksiköstä puuttuu erilaisia hoitotoimenpiteisiin suunnattuja vastaanottohuoneita, mm. erilaisia infuusioita saaville lapsille ei ole erillistä huonetta vaan he joutuvat olemaan odotustilassa tai leikkihuoneessa infuusion ajan. Tämä vaarantaa mm. yksityisyyden suojaa, mutta myös potilasturvallisuutta, koska välttämättä hoitaja ei ole samassa tilassa kuin potilas.

Tilat on jaettu odotustiloihin, vastaanottohuoneisiin ja toimistotilaan (ns. backoffice). Toimistotila ja hoitohenkilökunnan toimipisteet sijaitsevat lukitun oven takana erillisenä tilana. Vastaanottohuoneiden vähyys vaikuttaa mm. siihen, että toiminta täytyy olla hyvin ennalta suunniteltua. Vastaanottohuoneiden suunnittelua varten on käytössä ns. Delfoi Planner -ohjelma. Koko henkilökunnalla on kulkuoikeudet ja siihen tarvittavat "kulkuläpyskät" ja avaimet. Lääkehuoneeseen kululupa on sairaanhoitajilla ja laitoshuoltajalla. Lääkehuoneessa on kameravalvonta.

Lastenpoliklinikan tilat Pietarsaaren toimipisteessä sijaitsevat H-talon 5.krs:ssa. Samssa kerroksessa sijaitsevat myös lastenpsykiatrian ja lastensuojelun tiloja. Poliklinikkatoimintaa varten pieni kansliatila ja 5 vastaanottohuonetta. Näistä 3 huonetta ovat lääkärivastaanottoja varten ja 2 huonetta hoitajavastaanottoja varten. Lasten kotisairaalan henkilökunnalla on yksi huone käytössä ja päiväsairaalatoimintaa varten on yksi huone. Rappukäytävään menevä ovi pidetään lukittuna, kun pkl on suljettu. Molemmissa yksiköissä siivoushuolto toimii asianmukaisesti.

Molemmissa yksiköissä (VKS/PRS) on vähän laitteistoa. Yksiköissä on omat laitoshuoltajat. Turvallisuussuunnitelmat, turvallisuuskävelyt ovat käytössä ja toimikortit erilaisia vaaratilanteita varten on laadittu. Paloturvallisuusasiat käydään säännöllisesti läpi ja uusi työntekijä perehdytetään niihin. Molemmissa yksiköissä on kulunvalvonta käytössä (Timecon).

Tilojen soveltuvuutta arvioidaan yhteistyössä toimitiloista vastaavien kanssa.

3.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Omavalvontasuunnitelma

Lääkinnälliset laitteet

Hyvinvointialueen palveluysiköissä käytettävien laitteiden, välineiden tulee olla vaatimukset täyttäviä ja turvallisia. Palveluntuottajan tulee huolehtia lääkinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021) mukaisista velvoitteista. Ammattimaisella käyttäjällä tulee olla nimettynä vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että käyttäjän toiminnassa noudatetaan lakia lääkinnällisistä laitteista (719/2021, 32–33 §).

Terveystieteiden laitteen ammattimaisen käytön vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot

Petri Luoma, sairaalatekniikan päällikkö, puhelinnumero: 044 323 1181

Yksiköissä tulee tunnistaa,

mitkä laitteet ovat lääkinnällisiä laitteita

sekä varmistaa, että hoidossa käytetään vain CE-merkittyjä ja ammattimaiseen käyttöön tarkoitettuja laitteita. Fimea valvoo lääkinnällisten laitteiden vaatimustenmukaisuutta ja alan toimijoita Suomessa. Laitteiden vaatimustenmukaisuuden valvonta koskee markkinoille saatettuja lääkinnällisiä laitteita ja niiden ammattimaista käyttöä ja ylläpitoa. Sosiaali- ja terveydenhuollon lääkinnällisten laitteiden aiheuttamasta vaaratilanteesta, joka on johtanut tai olisi voinut johtaa asiakkaan, käyttäjän tai muun henkilön terveyden vaarantumiseen on tehtävä aina vaaratilanneilmoitus Fimealle (Fimea: Määräys ja ohje 16.05.2023, Dnro FIMEA/2021/007734).

Tietojärjestelmät

Pohjanmaan hyvinvointialue varmistaa yhteistyössä 2M-IT:n asiantuntijoiden kanssa, että hyvinvointialueella/palveluysiköissä käytetään asiakastietolain (703/2023) vaatimusten mukaisia tietojärjestelmiä, ja jotka vastaavat käyttötarkoitukseltaan palveluntuottajan toimintaa ja jonka tiedot löytyvät Lupa- ja valvontaviraston tietojärjestelmärekisteristä.

Tietoturvasuunnitelma

Hyvinvointialueelle on laadittu organisaation sisäiseen käyttöön tarkoitettu tietoturvasuunnitelma. Tietoturvasuunnitelma täyttää

Omavalvontasuunnitelma

asiakastietolain (703/2024) 77 §:n ja THL:n määräyksen 3/2024 mukaiset velvoitteet. Tietoturvasuunnitelman, ja sen päivittämisen vastuuhenkilöitä ovat tietohallintojohtajat. Tietoturvasuunnitelma tarkistetaan kerran vuodessa vuosikellon mukaisesti ja tarvittaessa henkilötietojenkäsittelyn ohjeistuksen tai tietojärjestelmien muutosten tai päivityksien yhteydessä. Tietoturvasuunnitelman toteutumista seurataan ja kehitetään yhteistyössä sekä 2M-IT:n että hyvinvointialueen asiantuntijoiden kanssa. Tietoturvatoimenpiteiden käytännön toteuttamisesta vastaavat tietohallintojohtajat sekä 2M-IT:n asiantuntija. Tietosuojatoimenpiteiden käytännön toteuttamisesta vastaa hyvinvointialueen tietosuojavastaavat.

Kameravalvonta

Jos yksikössä on käytössä kameravalvonta, tulee siitä ilmoittaa henkilölle kameravalvonta -merkinnällä ennen valvotulle alueelle/valvottuun rakennukseen astumista. Kameravalvonnan osalta hyvinvointialueella toimitaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston antaman ohjauskirjeen (Kameravalvonta sosiaalihuollon toimintayksiköissä, 2.2.24 LSSAVI/677/2024) ja hyvinvointialueen laatiman kameravalvontaa koskevan ohjeistuksen (intra) mukaisesti. Kameravalvonnan rekisteriseloste on löydettävissä hyvinvointialueen verkkosivuilta: Tietosuojakäytäntömme

YKSIKÖN KUVAUS

Lastenpoliklinikalla varmistetaan, että henkilöstöllä on laitepassit käyttämilleen laitteille sekä että lääkinnällisten ja hoidollisten laitteiden käyttöön annetaan asianmukainen perehdytys. Laitepassi koostuu useista eri vaiheista: itseopiskelusta, käytännön harjoittelusta laitevastaavan tai muun kouluttajan johdolla sekä näytön antamisesta ja mahdollisesta osaamistestistä. Työntekijä kuittaa itse kunkin vaiheen suoritetuksi. Kun kaikki kohdat on kuitattu suoritetuksi, tulee laitepassi kyseisen laitteen osalta voimaan.

Tietoturvaasioiden osalta henkilökunta suorittaa Tietoturvan perusteet -verkkokurssin, joka käsittelee tietoturvan perusasioita toimialasta riippumatta. Pääpaino on arjen työskentelyssä ja siinä miten jokainen voi päivittäisellä toiminnallaan vaikuttaa omaan ja yrityksen tietoturvaan. Verkkokurssilla perehdytään tietoturvan keskeisiin käsitteisiin ja osa-alueisiin kuten tiedon salassapidon periaatteisiin ja käytäntöihin sekä työntekijän vastuuseen salassa pidettävän tiedon käsittelyssä. Kurssi tarjoaa käytännön esimerkkejä työasemien turvalliseen käyttöön ja

Omavalvontasuunnitelma

	salasanojen hallintaan sekä tietoa mitä tietoturvariskejä internetin, sähköpostin tai sosiaalisen median käytössä tulee huomioida. Yksiköiden osastonhoitajat varmistavat, että hälytysjärjestelmät toimivat ja että ne testataan säännöllisesti. Mikäli laitteissa huomataan jotakin vikaa, ollaan välittömästi yhteydessä tekniseen yksikköön, ja laite huolletaan/korjataan. Tarvittaessa reklamoidaan laitteen toimittanutta firmaa. Mikäli laitteesta aiheutuu potilaalle jokin läheltäpiti-tilanne tai varsinainen vaaratilanne, tehdään asiasta häiriöilmoitus tai turvallisuusilmoitus. Lääkinnällisille/hoidollisille laitteille nimetyt laitevastuuhenkilöt ovat lastenpoliklinikalla : Åsa Sundqvist, Lasten pkl, Sairaanhoitaja, asa.sundqvisti@ovph.fi (Pietarsaaren toimipiste) Marjo Janhunen, Lasten pkl, Sairaanhoitaja, marjo.janhunen@ovph.fi (Vaasan toimipiste) Lastenyksiköissä on mm. ns. hoidollisia apuvälineitä, joita lainataan potilaan kotiin. Lastenyksiköiden hoidollisten apuvälineiden lainaus on keskitetty lastenpoliklinikalle. Hoidollisten apuvälineiden lainauksesta vastaavat sairaanhoitajat Pinja Myllyniemi (pinja.myllyniemi@ovph.fi) ja Sirpa Laaksonen (sirpa.laaksonen@ovph.fi). Ennen laitteen luovuttamista varmistetaan, että vanhemmat osaavat käyttää laitetta. Vanhemmat allekirjoittavat lainaussopimuksen , jossa tulee esille myös se, jos laite rikkoutuu. Hoidolliset apuvälineet huolletaan säännöllisesti sairaalan teknisellä osastolla. Lainaukset kirjataan Effector ohjelmaan sekä teknisen puolen Medusa ohjelmaan.
Lääkinnällisille laitteille nimetyn vastuuhenkilön (yksikön laitevastaavan) nimi	Laitevastuuhenkilöt: Åsa Sundqvist, sairaanhoitaja, Lapkl (PRS). asa.sundqvist@ovph.fi Marjo Janhunen, sairaanhoitaja, Lapkl (VKS) marjo.janhunen@ovph.fi Kotiin lainattavat hoidolliset apuvälineet lastenyksikössä: Pinja Myllyniemi, sairaanhoitaja, pinja.myllyniemi@ovph.fi Sirpa Laaksonen, sairaanhoitaja, sirpa.laaksonen@ovph.fi
YKSIKÖN KUVAUS	Tietoturva-asioiden osalta lastenpoliklinikan henkilökunta suorittaa Tietoturvan perusteet -

Omavalvontasuunnitelma

	verkkokurssin, joka käsittelee tietoturvan perusasioita toimialasta riippumatta. Pääpaino on arjen työskentelyssä ja siinä miten jokainen voi päivittäisellä toiminnallaan vaikuttaa omaan ja yrityksen tietoturvaan. Verkkokurssilla perehdytään tietoturvan keskeisiin käsitteisiin ja osa-alueisiin kuten tiedon salassapidon periaatteisiin ja käytäntöihin sekä työntekijän vastuuseen salassa pidettävän tiedon käsittelyssä. Kurssi tarjoaa käytännön esimerkkejä työasemien turvalliseen käyttöön ja salasanojen hallintaan sekä tietoa mitä tietoturvariskejä internetin, sähköpostin tai sosiaalisen median käytössä tulee huomioida. Tietojärjestelmien käytön koulutuksia järjestetään tarpeen mukaan työyksikön sisäisinä koulutuksina, ja tarvittaessa käytetään ulkopuolisia kouluttajia, muun muassa 2M-it:n kautta. Tietojärjestelmien käytön muutokset edellyttävät jatkuvaa oppimista ja täydennyskoulutusta. Käyttöön liittyviä käyttäjäkohtaisia näyttötietoja seurataan satunnaisotantana ja tarvittaessa lokitietojen avulla. Työntekijä noudattaa sitovia määräyksiä ja ohjeita, jotka koskevat tietojen ja tietojärjestelmien käyttöä. Työntekijän tulee ilmoittaa mahdollisista tietoturvaloukkauksista, tietosuojuongelmista tai väärinkäytöksistä, esimerkiksi tekemällä turvallisuusilmoitus HaiPro-järjestelmän kautta. Esihenkilö puuttuu tiedon, tietojärjestelmien, tietoturvan tai tietosuojaan väärinkäyttöihin.
YKSIKÖN KUVAUS	Uuden teknologian käyttöönotossa IT-päälliköillä on merkittävä rooli turvallisuuden arvioinnissa. Tarvittava teknologia hankitaan 2M-it:n kautta, ja hankinnat sekä sopimusasiat hoidetaan heidän välityksellään. Hälytys- ja valvontalaitteet hankitaan, ohjataan ja valvotaan sairaalatekniikan toimesta. Turvallisuusyksikkö tarjoaa neuvontaa, tukea, ohjausta sekä asiantuntijapalveluja hyvinvointialueen yksiköiden turvallisuus- ja valmiussuunnittelussa. Turvallisuudessa painotetaan henkilöturvallisuutta, palo- ja kiinteistöturvallisuutta sekä toimintatapoja häiriötilanteissa. Toimintakortit häiriötilanteita varten on laadittu lastenpoliklinikalle. Yksikössä olevat hälytyslaitteet (huoneessa olevat ja kännyköiden hälytysnapit) tarkistetaan henkilökunnan toimesta. Varsinaisia potilasturvallisuuslaitteita ei ole yksikössä.
Yksikön henkilö/asiakas/	Leena Nähls, osastonhoitaja, Lastenpkl ; leena.nahls@ovph.fi

Omavalvontasuunnitelma

potilasturvalaitteiden ja/tai
turvapuhelimien toimintavarmuudesta
vastaavan henkilön nimi

3.10 Lääkehoito

Pohjanmaan hyvinvointialueen jokaisessa lääkehoitoa ja lääkehoidon ohjausta toteuttavassa työyksikössä tulee olla ajantasainen, lääkärin allekirjoittama lääkehoitosuunnitelma, josta käy ilmi yksikössä toteutettava lääkehoito ja lääkehoidon toteuttamisen toimintatavat.

Hyvinvointialueella kaikki laillistetut sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt sekä lääkehoitoon koulutetut nimikesuojatut ammattihenkilöt, jotka osallistuvat työssään lääkehoidon toteuttamiseen varmistavat lääkehoito-osaamisensa. Lääkelupa uusitaan viiden vuoden välein. Lääkehoitosuunnitelmien ja lääkehoitolupien hyväksymisvastuut on delegoitu johtajaylilääkärin päätöksellä erikseen nimetyille vastuulääkäreille alueellisesti tai erikoisalakohteisesti.

Työyksiköiden lääkehoitosuunnitelmat perustuvat
STM:n Turvallinen lääkehoito -oppaaseen (2021: 6)

Pohjanmaan hyvinvointialueen oppaaseen turvallisen lääkehoidon toteuttamisesta (intra) sekä toimialojen ja tulosalueen toimintaohjeisiin. Turvallinen lääkehoito -oppaassa on kuvattuna organisaatiotasolla lääkehoidon turvallisuuteen ja toteuttamiseen vaikuttavat osa-alueet, periaatteet sekä toimintatavat ja -ohjeet, joilla lääkitysturvallisuuden toteutuminen pyritään varmistamaan. Opas ohjaa toimiala- ja työyksikkökohtaisten suunnitelmien laadintaa. Oppaassa kuvataan lääkehoidon toteuttamisen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka yksikön ja lääkehoidon toteuttamiseen osallistuvan työntekijän on täytettävä. Työyksikkökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat laaditaan hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma-pohjaan. Yksiköt päivittävät lääkehoitosuunnitelmat kerran vuodessa ja tarvittaessa useammin, jos yksikön toiminnassa, vastuuhenkilöissä tai lainsäädännössä tapahtuu muutoksia.

YKSIKÖN KUVAUS

Lastenpoliklinikalla toteutetaan erilaisia lääkityksiä ja niihin liittyvää potilasohjausta. Vastuu lääkehoitosuunnitelmien laatimisesta, toteuttamisesta ja seurannasta kuuluu lähiesimiehille. Yksikössä on lisäksi kaksi lääkehoitovastaavaa sairaanhoitajaa, jotka laativat lääkehoitosuunnitelman ja huolehtivat vuosittain sen päivittämisestä. Lääkehoitosuunnitelman hyväksyy osastonylilääkäri allekirjoituksellaan. Yksikön lääkehoito perustuu

Omavalvontasuunnitelma

	lääkehoitossuunnitelmaan, ja se on osa laadunhallintasuunnitelmaa ja potilasturvallisuuden toteutumista terveydenhuoltolain mukaisesti. Pohjanmaan Hyvinvointialueen Turvallisen lääkityksen käsikirja toimii ohjeellisena asiakirjana lääkehoitosuunnitelmille. Hoitohenkilöstön on säännöllisesti suoritettava viiden vuoden välein lääkityksen osaamisen tentti (LOVe) ja siihen liittyvät käytännön näytöt osaamisesta. Lastenpkl:lla sairaanhoitajilta vaaditaan LOVE -tentti seuraavissa lääkeosaamisen osioissa: - LOP (lääkeosaamisen perusteet, joka sisältää LOP, PKV, KIPU 1) - IV (sisältää teoria- ja lääkelaskuosiot) - LAS (sisältää lasten lääkeosaamisen teoria- ja lääkelaskuosiot) . Lasten kotisairaalan henkilökunnalta vaaditaan myös KIPU2 ja tarvittaessa ABO. Rokotusvastaavien on suositettava lisäksi ROK- osio. Yksikön esihenkilö tarkistaa aina lääkehoidon osaamisen varmistamiseen liittyvät suoritukset (hyväksytyt tentit ja käytännön näytöt) ennen kuin lääkelupalomake lähetetään lääkärille hyväksyttäväksi ja allekirjoitettavaksi (sähköisesti tai manuaalisesti). Kun lääkäri on hyväksynyt kirjallisen lääkeluvan, palautetaan lupalomake työntekijän esihenkilölle, joka arkistoi alkuperäisen lupalomakkeen työyksikössä. Suoritetut osiot viedään lisäksi Laatuportin pätevyystietoihin ja tiedot näkyvät ryhmämatriisissa.
Yksikön lääkehoidon kokonaisuudesta vastaavan lääkärin nimi	Mari Taimisto, osastonylilääkäri, Lastenpkl ; mari.taimisto@ovph.fi
Yksikön lääkehoidon toteuttamisen kokonaisuudesta vastaavan sairaanhoitajan nimi	Milla Laiho, sairaanhoitaja ja Ramona Sjöberg, sairaanhoitaja
3.11 Ravitsemus	
YKSIKÖN KUVAUS	Lastenpkl:lla ei ole ruokahuoltoa, koska kyse on polikliinisestä toiminnasta. Vain allergiapkl:lla käsitellään altistusten yhteydessä jonkin verran pieniä määriä ruokia.

Omavalvontasuunnitelma

Lastenpkl:lla noudatetaan tarvittaessa organisaation ohjeita ja lähiesihenkilöllä on velvollisuus valvoa, että toiminta ja hoito toteutetaan tavalla, joka minimoi tartuntariskit. Tavanomaiset varotoimenpiteet ja ammattilaisille tarkoitetut yleiset hygieniaohjeet ovat saatavilla verkkosivuillamme. Erilaisten tartuntojen leviämistä ehkäistään hygieniaohjeita noudattamalla ja kausirokotuksilla. Rokotusmyönteisyys yksikössämme on erittäin hyvällä tasolla. Yleensä koko henkilökunta ottaa rokotteen ellei ilmene terveydellisiä kontraindikaatioita rokotetta kohtaan.

3.12 Hygienia, infektioiden ehkäisy ja torjunta

Pohjanmaan hyvinvointialueella noudatetaan tartuntatautilakia (1227/2016) ja THL:n ohjeita ja suosituksia. Näiden pohjalta hyvinvointialueelle on luotu omat hygienia- ja infektioidentorjuntaohjeet. Nämä ohjeet löytyvät henkilökunnalle sekä palveluntuottajille hyvinvointialueen intrasta ja Sharepointista. Vuoden 2026 aikana Sharepoint-sivuston ohjeet siirretään hyvinvointialueen verkkosivuille, Ammattilaisille ja palveluntuottajille -kategorian alle.

Hygieniahoidajat toimivat sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden infektioiden torjunnan asiantuntijoina yhteistyössä hyvinvointialueen infektiolääkärin kanssa. Hyvinvointialueella toimivien hygieniahoidajien yhteystiedot ja vastuualueet löytyvät hyvinvointialueen intrasta ja hyvinvointialueen Ammattilaisille ja palveluntuottajille -sivustolta.

Tartuntatautihoitajat työskentelevät sote-keskuksissa ja vastaavat kansalaisten sekä koulujen ja päiväkotien neuvonnasta ja tartuntatautien selvittämistyöstä yhdessä tartuntatautilääkäreiden kanssa:
Tartuntataudit – yhteystiedot

.

Yksiköllä tulee olla oma nimetty hygieniavastaava. Työyksiköissä toimivien hygieniavastaavien rooli ja tehtäväkuvaus löytyy intrasta ja yksityisille palveluntuottajille hyvinvointialueen verkkosivuilta kohdasta:
Ammattilaisille ja palveluntuottajille

.

Omavalvontasuunnitelma

Lisätietoa hygieniakäytännöistä ja infektioiden torjunnasta:

THL. Infektioiden ehkäisy- ja torjuntaohjeita:
Infektioiden ehkäisy- ja torjuntaohjeita

Pohjanmaan hyvinvointialueen intrasivut: Hygienia ja infektioiden torjunta
Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivut:
Ammattilaisille ja palveluntuottajille

YKSIKÖN KUVAUS

Lastenpoliklinikan toiminta on polikliinistä. Poliklinikalle vastaanotoille saapuvien lasten edellytetään olevan terveitä (ei tartuntatauteja). Tämä ohje menee tiedoksi kutsukirjeissä ja asiasta on maininta myös lastenpkl:n [www-sivulla](#). Asiasta myös muistutetaan tarvittaessa vanhempia/huoltajaa vastaanottojen yhteydessä. Hoitohenkilökunta on tietoinen jo koulutuksensa pohjalta käsihygienian tärkeydestä sekä siitä, että eivät itse saavu sairaina töihin. Käsihuuhdepisteitä on poliklinikan yleisissä tiloissa useita sekä jokaisessa WC:ssä.

Lääkinnällisiä laitteita ja hoitovälineitä on yksikössä melko vähän. Lääkinnälliset laitteet ja hoitovälineet puhdistetaan jokaisen potilaan välillä esim. siihen tarkoitetuilla desinfektiopyyhkeillä. Tarvittaessa puhdistus tapahtuu välinehuollossa. Leikkihuoneessa olevat lelut puhdistetaan laitoshuoltajan toimesta säännöllisesti ja aina välittömästi, jos tiedetään mahdollisesta tartuntavaarasta tai lelut ovat selkeästi kontaminoituneet jollakin tavalla. Laitoshuolta on lastenpkl:lla ma-pe siivoamassa tiloja. Mikäli vastaanotolle saapuu MRSA-virusta kantava lapsi/nuori, vastaanottohuone puhdistetaan asianmukaisin ohjein käytön jälkeen. Tarvittaessa kutsutaan laitoshuoltaja puhdistamaan huone.

Epäselvissä hygieniatilanteissa otetaan yhteyttä hygieniahoitajaan, joka tarvittaessa saapuu paikan päälle kertomaan henkilökunnalle (esim. osastotunti), miten toimitaan tietyissä tilanteissa. Hygienihoitajat pitävät organisaation yksiköitä hyvin ajantasalla erilaisten hygienia-

Omavalvontasuunnitelma

	asioiden osalta ja muutuista ohjeista.
Yksikön hygieniavastaavan nimi	Linda Cederstöm, sairaanhoitaja ja Nina Pöllänen, sairaanhoitaja

3.13 Terveysten- ja sairaanhoito

YKSIKÖN KUVAUS	Lastenpoliklinikka on ns. lähetepoliklinikka ja toiminta on polikliinista. Poliklinikka toimii maanataista perjantaihin virka-aikana. Potilaat saapuvat vastaanotoille avoterveydenhuollon tai yksityispuolen lääkärin tekemän lähetteen pohjalta erilaisista terveysongelmista johtuen. Lastenpoliklinikalla käy lapsia ja nuoria 0-16 ikävuoden välillä. Lähetteen käsittely tapahtuu lääkärin toimesta. Hoidon tarpeen arvio tehdään hoitotakuun sisällä. Lastenpoliklinikaala on useiden erikoisalojen vastaanottoja. Näitä ovat esim. astma, reuma, gastroenterologia, nefrologia, allergiat, hematologia, sydänsairaudet, infektiot, endokrinologia, kirurgia ja ortopedia. Lääkäri ja sairaanhoitaja toimivat kullakin erikoisalan pkl:lla työparina. Henkilökunnan ensiapuvalmius varmistetaan säännöllisin ensiapu- ja elsvytyskoulutuksin ja simulaatioin. Tätä varten on oma työryhmä, joka koostuu lastenpkl:n ja lastenneurologisen yksikön henkilökunnasta. Vetovastuu työryhmästä ja sen toiminnasta on lääkäriellä (pediatri). Työryhmä suunnittelee ja toteuttaa yksikön elvytyskoulutukset /-simulaatiot n. 1-2 x/vuosi.
----------------	---

3.14 Hyvinvointia, kuntoutumista, osallisuutta ja kasvua tukeva toiminta

Asiakkaiden hyvinvoinnista, osallisuudesta ja kasvua tukevan toiminnan järjestämisestä säädetään muun muassa, vanhuspalvelulaissa (980/2012), laissa asiakkaan/potilaan asemasta ja oikeuksista (812/2000; 758/1992) ja lastensuojelulaissa (417/2007), lastensuojelun laatusuosituksessa (STM 2019:8); ja laissa hyvinvointialueesta (611/2021).

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021, sote-järjestämislaki) hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen määritellään osaksi hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Lisäksi esimerkiksi ehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, ja sitä koskien on omaa erityislainsäädäntöä (laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015)). Vuosittainen hyvinvointikertomus (Miten Pohjanmaa voi? -raportti) kuvaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä alueella ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja alueen toiminta kohdentuvat arjen tukeen sekä hyvinvointia ja terveyttä edistäviin ja ehkäiseviin

Omavalvontasuunnitelma

toimenpiteisiin.

Hyvinvointialueella on vastuu edistää hyvinvointia ja terveyttä palveluissaan. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksilöön, perheisiin, yhteisöihin, väestöön, elinoloihin ja elinympäristöön sekä palveluiden järjestämiseen kohdistuvaa toimintaa, jolla parannetaan väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kavennetaan väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja. Hyvinvointialueella terveydenedistämistyötä koordinoidaan Osallisuuden ja yhdyspintojen yksiköstä. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyön tavoitteena on sairauksien, tapaturmien ja syrjäytymisen ehkäisy sekä työ- opiskelu- ja toimintakyvyn tukeminen ja yhteisöllisyyden-, osallisuuden- ja turvallisuudentunteen vahvistaminen.

Hyvinvointialueen ammattilaisten tulee eri tehtävissään toimiessaan tunnistaa ja ohjata asiakasta tarvittaessa eri elintapaohjauksen palveluihin osana elintapaohjaus/-neuvonta. Kartoitettaessa asiakkaan tilannetta arvioidaan tarvittaessa unta, ravitsemusta, liikuntatottumuksia yms. Asiakasta pyritään ohjaamaan terveellisiin elämäntapoihin ja näin tukemaan hänen hyvinvointiaan ja ennaltaehkäisemään sairauksien puhkeamista. Asiakkaita ohjataan aktiivisesti esimerkiksi hyvinvointioppaan avulla kuntien ja järjestöjen tuottamiin palveluihin.

Asiakkaiden/potilaiden palvelu- ja hoitosuunnitelmiin kirjataan tavoitteita, jotka liittyvät muun muassa asiakkaan/potilaan päivittäiseen liikkumiseen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen, ulkoiluun, sosiaaliseen kanssakäymiseen, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan.

YKSIKÖN KUVAUS

Lastentautien poliklinikka on päiväaikaan maanataista perjantaihin toimiva polikliininen yksikkö. Lastenpoliklinikka on ns. lähetepoliklinikka. Potilaat tulevat vastaanottokäynnille avoterveydenhuollon tai yksityispuolen lääkärin tekemän lähetteen pohjalta. Lastenpoliklinikan lääkäri arvioi saapuneen lähetteen kiireellisyyden ja hoidon tarpeen arviointi tehdään hoitotakuun sisällä. Lastenpoliklinikalla on toimintaa Vaasassa ja Pietarsaassa.

Pyrimme edistämään asiakkaiden/potilaiden fyysistä, psyykkistä, kognitiivista ja sosiaalista toimintakykyä sekä hyvinvointia mm. erilaisten tukimuotojen avulla ja monitahoisen neuvonnan avulla. Henkilökunta noudattaa hyvinvointia edistäviä käytäntöjä ja asiakasohjausta koskevia ohjeita. Hoito pohjautuu tutkittuun tietoon ja käytössämme on Käypähoito -ohjeet. Perheitä informoidaan myös erilaisten yhdistysten toiminnasta. Sosiaalityöntekijät ja kuntoutusohjaajat ovat kiinteästi mukana potilaiden ja perheiden tukemisessa ja erilaisten etuuksien

Omavalvontasuunnitelma

informoinnissa.

3.15 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Pohjanmaan hyvinvointialue toimii järjestämisvastuulleen kuuluvien palveluiden osalta asiakas/potilastietojen rekisterinpitäjänä. Hyvinvointialueen/palveluyksikön tulee varmistaa, että palveluyksikön toiminnassa noudatetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) ja asiakastietolain (703/2023) säännöksiä ja Pohjanmaan hyvinvointialueen asiakas- ja potilastietojen käsittelystä ja tietosuojasta laatimia ohjeistuksia.

Hyvinvointialueen tietosuojakäytäntöjä ja henkilötietojen käsittelyä koskevat menettelytavat on kuvattu Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla:

Tietosuojakäytäntömme

ja henkilöstölle intrassa, Tietosuoja ja tietoturva -sivustolla. Samalta sivustolta löytyy myös toimintaohjeet henkilöstölle, miten tulee toimia tietosuoja-asetuksen (679/2016) 34 artiklan mukaisesti mahdollisen henkilötietojen tietoturvaloukkauksen yhteydessä (Ilmoitus tietoturvaloukkauksesta).

Kaikki hyvinvointialueen työntekijät, opiskelijat ja muut henkilöt, jotka käsittelevät organisaation salassa pidettäviä tietoja allekirjoittavat tietojen ja tietojärjestelmien käyttöä koskevan salassapitositoumuksen. Salassapitovelvollisuus koskee työntekijöitä palvelus- tai toimeksiantosuhteen aikana ja sen jälkeen. Työntekijöiltä edellytetään lisäksi suorittamaan tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksen. Tietoturva- ja tietosuojaverkkokoulutukset löytyvät Intran kautta Laatuportista.

YKSIKÖN KUVAUS

Potilas- ja asiakastiedot kirjataan useisiin järjestelmiin, kuten asiakas- ja potilastietojärjestelmään Lifecare sekä muihin järjestelmiin. Henkilöstö koulutetaan käyttämään näitä järjestelmiä ja työsuhteeseen astuessaan he sitoutuvat noudattamaan organisaation ohjeita kirjaamisesta, henkilötietojen käsittelystä ja tietoturvasta. Mahdolliset tietomurrot käsitellään organisaation ohjeiden mukaisesti.

Henkilökunta on allekirjoittanut sähköisen vaitiolosopimuksen. Vaitiolosopimuksen allekirjoittaminen vaaditaan myös yksiköissä olevilta opiskelijoilta.

Asiakastietolain (703/2023) 7 §:n

Kathy Guss, ylihoitaja, 040 138 4890 Arja Lassila, johtava lääkäri, lastentaudit, 040 559 2747

Omavalvontasuunnitelma

mukaisen palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä, ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta vastaava johtajan/vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot

Pohjanmaan hyvinvointialueen tietosuojavastaavien yhteystiedot ja lokitietopyyntöjen toimitusosoitteet

Hyvinvointialueen tietosuojavastaava käsittelee saapuneet lokitietopyynnöt ja selvitykset. Tietotopynnöt on tehtävä kirjallisesti ja osoitettava osoitteeseen:

Pohjanmaan hyvinvointialue, Tietosuojavastaava / G4, Hietalahdenkatu 2–4, 65130 Vaasa

Tietosuojavastaava: Tuija Viitala

Puhelinnumero 06 213 1840, sähköposti: tietosuojavastaava@ovph.fi

tai

Pohjanmaan hyvinvointialue, Tietosuojavastaava, Sote-arkistot, Poikkikuja 7, 65100 Vaasa

Tietosuojavastaava: Anne Korpi

Puhelinnumero 040 183 2211, sähköposti: tietosuojavastaava@ovph.fi

4.1 Riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Riskinhallinta ja -arviointi on osa Pohjanmaan hyvinvointialueen systemaattista asiakas/potilasturvallisuuden kehittämistä ja yksiköiden tavanomaista toimintaa. Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen ilmapiiri, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat/potilaat ja heidän omaisensa usaltavat tuoda esille laatuun ja asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä havaintojaan ja epäkohtia.

Riskinarviointia tehdään sekä yksikkötasolla päivittäisessä työssä, että osana johdon päätöksentekoprosessia. Ennakoiva riskienarviointi on osa jatkuvaa toiminnan kehittämistä sekä yksikkö-, alue- että organisaatiotasolla. Johdon ja/tai yksikön esihenkilön vastuulla on määrittää, mitkä riskit ovat hyväksyttäviä ja mitä toimenpiteitä tarvitaan riskien saattamiseksi hyväksyttävälle tasolle.

Omavalvontasuunnitelma

Pohjanmaan hyvinvointialueella riskiprosessi on jaettu kolmeen osaan: operatiivisiin, strategisiin ja muutosriskeihin. Operatiivisia eli toiminnallisia riskejä arvioidaan jatkuvasti päivittäisessä työssä. Riskien tunnistamista tukevat vaaratapahtuma- ja läheltä piti -ilmoitukset. Toiminnan lähtökohtana on kuitenkin ennakoiva riskienhallinta, jonka tavoitteena on ehkäistä vaaratapahtumien syntyminen ennen niiden toteutumista. Strategiset riskit arvioidaan kerran vuodessa. Strategiset riskit uhkaavat toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Muutosriskit ovat joko ulkoisia tai sisäisiä muutoksia toiminnassa. Niillä voi olla yhteys hankkeisiin tai muihin muutoksiin toiminnassa. Tällöin riskinarviointi pyritään tekemään jo suunnitteluvaiheessa, jotta riskit voidaan minimoida etukäteen. Riskienhallinnan toimenpiteet tehdään ensisijaisesti omassa yksikössä yhdessä henkilöstön kanssa.

YKSIKÖN KUVAUS

Toimialajohtaja vastaa yhdessä johtoryhmänsä ja tulosaluevastaavien kanssa jatkuvasta riskienhallinnasta. Vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä arvioidaan toiminnan kokonaisriskit sekä niiden hallintakeinot.

Lastenpoliklinikka tekee omalta osaltaan riskienarviointia toimintasuunnitelmien - ja kertomusten yhteydessä. Toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen laadinnasta ovat vastuussa osastoinylikääkäri Mari Taimisto ja osastonhoitaja Leena Nähls. Toiminnan muuttuessa tehdään tarvittaessa riskien- ja vaikutusten arviointeja yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa, jotta mahdolliset riskit voidaan tunnistaa, vähentää ja priorisoida. Henkilökuntaa kannustetaan avoimeen, myönteiseen ja aktiiviseen asenteeseen HaiPro- ja S-Pro-raportointijärjestelmiin ja ilmoitusten tekemiseen.

4.2 Riskienhallinta, toiminnassa ilmenneiden epäkohtien ja puutteiden käsittely

Omavalvonta perustuu riskienhallintaan, jossa palveluun ja palveluprosesseihin liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia ensin tunnistetaan, ja sen jälkeen säännöllisesti ja monipuolisesti arvioidaan asiakas- ja potilasturvallisuuden ja asiakkaan/potilaan saaman palvelun näkökulmasta. Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman epäkohtien tunnistamista ei asiakas- ja potilasturvallisuusriskejä voida ennalta ehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin puuttua suunnitelmallisesti.

Hyvinvointialueen henkilökunta arvioi jatkuvasti omaa toimintaansa, kuulee asiakkaita/potilaita ja tekee havainnointia toimintaan, laatuun ja asiakas/potilasturvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä ottaa asiakaspalautteen huomioon toiminnan kehittämisessä.

- Hyvinvointistrategia

Omavalvontasuunnitelma

- Hallintosääntö
- Sosiaalihuollon päätöksenteon delegointitaulukko
- Omavalvontaohjelma
- Miten Pohjanmaa voi
- Omavalvonnan ja laadunhallinnan käsikirja
- Riskienhallinnan käsikirja
- Hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa, toimialojen- ja tulosalueiden valmiussuunnitelmat ja tulosityksiköiden toimintakortit häiriötilanteisiin
- Yksikön turvallisuussivu sisältäen turvallisuussuunnitelman, poistumisturvallisuusselvityksen (24/7 yksiköt) ja toimintakortit, turvallisuusohjeet
 - Tietoturvasuunnitelma
 - Valvontasuunnitelma
 - Osallisuussuunnitelma
 - Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus -toimintaohjeet
 - Hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma, toiminta- ja työyksikkökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat
 - LOVE-käsikirja
 - Eettiset ohjeet
 - Työsuojelun toimintaohjelma
 - Henkilöstöohjelma
 - Osaamisen varmistamissuunnitelma
 - Pehdytysohjelma (osat 1–3)
 - Laiteturvallisuusohjeet
 - Hygienian ja infektioiden torjunnan ohjeet
 - Rajoittavat toimenpiteet -ohjeistus
 - Asiakkaan tunnistaminen -ohjeistus

YKSIKÖN KUVAUS

Organisaatiolla on oma laatu- ja valvontayksikkö, joka koordinoi ohjeistuksia ja niihin liittyvää koulutusta koko organisaation tasolla. Sisäisiä ja ulkoisia auditointeja tehdään säännöllisesti toiminnan kehittämisen varmistamiseksi. Lastenpoliklinikalla ulkoinen auditointi on tehty viimeksi 4/2024. SHQS-laatujohtamisen itsearviointi tehdään vuosittain organisaation johdolta

Omavalvontasuunnitelma

	tulevien ohjeiden mukaisesti.
	Henkilöstöä kannustetaan aktiivisesti raportoimaan puutteista muun muassa HaiPro-järjestelmän kautta. HaiPron käyttö on vakiintunut osa toimintaa turvallisen työympäristön edistämiseksi. Kaikki ilmoitukset käsitellään lähiesihenkilöiden toimesta, ja toimialueen johto valvoo niiden käsittelyn etenemistä. Tapaukset merkitään järjestelmässä käsitellyiksi, kun asia on saatu päätökseen.

Palveluyksikön/yksikön tunnistamat keskeiset riskit, ja niiden riskienhallintakeinot

Riski	Miten varaudutaan riskienhallintakeinoin
esim. Henkilökunnan riittävyys	Positiivisen ja hyvän kuvan luominen yksikön toiminnasta (rekrytointi), toimivat prosessit ja niiden säännöllinen päivitys

4.2.1 Palveluntuottajan ja henkilöstön ilmoitusvelvollisuus

Palveluntuottajalla on velvollisuus tiedottaa henkilöstön ilmoitusvelvollisuudesta (Valvontalaki 741/2023, 30 §). Palveluntuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta, ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on sisällytettävä 27 §:ssä tarkoitettuun palveluyksikön omavalvontasuunnitelmaan. Hyvinvointialueen henkilöstön ilmoitusvelvollisuutta ja ilmoitusvelvollisuutta koskevat menettelyohjeet löytyvät intrasta.

Palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus (valvontalaki 741/2023, 29 §)

Palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä Pohjanmaan hyvinvointialueelle/palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin.

Omavalvontasuunnitelma

Hyvinvointialueen/palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta palvelunjärjestäjälle tai palveluntuottajalle. Palvelunjärjestäjän, palveluntuottajan ja vastuuhenkilön on ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan taikka muun lainvastaisuuden korjaamiseksi. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä.

Valvontaviranomainen voi päättää toimenpiteistä siten kuin (741/2023) 38 §:ssä säädetään tai antaa 39 §:ssä säädetyn määräyksen epäkohdan poistamiseksi. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena.

Henkilökunnan käytössä olevat sähköiset ilmoitusjärjestelmät ovat:

-

HaiPro-järjestelmä

(asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitus, työturvallisuusilmoitus, tietosuoja/ tietoturvallisuusilmoitus)

-

SPro-järjestelmä

(ilmoitus sosiaalihuollon toteuttamisessa havaituista epäkohdista tai epäkohtien uhista).

Edellä mainituissa järjestelmissä tehtyihin ilmoituksiin toteutetaan riskien arviointi sekä kirjataan niihin kehittämis/korjaavat toimenpiteet riskien poistamiseen/vähentämiseen.

Lastensuojeluilmoitus ja ilmoitus lapseen kohdistuneista rikosepäilyistä
(417/2007, 25 §, 12.2.2010/88)

Lastensuojelulaissa (25 §) ilmoitetuilla työntekijöillä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää

Omavalvontasuunnitelma

lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Tarkemmat ohjeet lastensuojeluilmoituksen ja lapsen kohdistuneiden rikosepäilyjen tekoon löytyvät Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta:
Lastensuojeluilmoitus.

Ilmoitus sosiaalihuollon tuen tarpeesta
(sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 35 §)

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö (559/1994), sosiaalitoimen palveluksessa oleva tai muu sosiaalihuoltolain 35 §:ssä mainittu henkilö on tehtävässään saanut tietää henkilöstä, jonka sosiaalihuollon tarve on ilmeinen, hänen on ohjattava henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa otettava yhteyttä hyvinvointialueen sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, jotta tuen tarve arvioitaisiin. Jos suostumusta ei voida saada ja henkilö on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, tai lapsen etu sitä välttämättä vaatii, ammattihenkilöllä on velvollisuus tehdä ilmoitus salassapitosäännösten estämättä. Ohje ja ilmoituslomake sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi löytyy hyvinvointialueen verkkosivuilta:
Ikäihmisten sosiaalityö

Ilmoitus pelastusviranomaiselle ilmeisestä palonvaarasta tai muusta onnettomuusriskistä
(pelastuslaki 379/2011, 42 §)

Jos hyvinvointialueen henkilöstö/viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat tai muutoin saavat tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin, heidän tulee mahdollisten salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa asiasta alueen pelastusviranomaiselle (42 §). Ohjeistus ilmoituksen tekoon ja linkki sähköiseen ilmoituslomakkeeseen löytyvät Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen verkkosivuilta:
Ilmoitukset pelastuslaitokselle.

Ilmoitus laitteisiin liittyvästä vaaratilanteesta

Omavalvontasuunnitelma

(laki lääkinnällistä laitteista 719/2021, 35 §)

Sosiaali- ja terveydenhuollon alalla tapahtuneista lääkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratilanteista, jotka ovat johtaneet tai ovat voineet johtaa potilaan, käyttäjän tai muun henkilön terveyden vaarantumiseen, on aina tehtävä vaaratilanneilmoitus Fimealle (laki lääkinnällisistä laitteista, 35 §). Tapahtumailmoitus Fimealle on tehtävä viipymättä ja se voidaan tehdä suoraan sähköisesti samanaikaisesti HaiPro-ilmoituksen kanssa. Kun vaaratilanteesta ilmoitetaan suoraan HaiPron kautta, myös vaaratilanteen tiedot tallennetaan sähköisesti järjestelmään. Ohjeistus ilmoituksen tekoon HaiPro-järjestelmässä löytyy hyvinvointialueen intrasta (laiteturvallisuus).

Ilmoitus tietoturvaloukkauksesta

(tietosuoja-asetus, 679/2016, 34 artikla)

Henkilöstön toimintaohjeet henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilmoittamisesta rekisteröidyille löytyvät intrasta (ilmoitus tietoturvaloukkauksesta). Tietosuojaloukkaus kirjataan myös HaiPro-järjestelmään (tietoturva).

Epidemioiden ja vakavien hoitoon liittyvien infektioiden ilmoittaminen

Ohjeet ilmoitusten tekoon löytyvät THL:n verkkosivuilta:

Epidemioiden selvitys ja ilmoittaminen

Ilmoitus väärinkäytöksistä organisaatiossa

(EU:n ilmoittajansuoja Whistleblowing direktiivi, 2019/1937; ilmoittajansuojalaki 1171/2022)

Hyvinvointialueella on sisäinen eettinen ilmoituskanava organisaatiota koskevien väärinkäytösten ja epäasiallisen toiminnan ilmoittamista varten. Ohjeet ilmoituksen tekoon ja linkki ilmoituskanavalle löytyvät hyvinvointialueen intrasta (eettinen ilmoituskanava).

YKSIKÖN KUVAUS

Jatkuva HaiPro-ilmoitusten seuranta ja niiden käsittely sekä läpikäynti henkilökunnassa kanssa. Henkilökunnan kannustaminen tekemään HaiProja, ei vasta kun on tapahtunut jotakin vakavaa vaan myös läheltä piti -tapahtumissa.

Omavalvontasuunnitelma

	Riski- /Läheltä piti -tapahtumien perusteella tehtyjen kehittämistoimien seuranta. Palautteiden läpikäynti ja niiden pohjalta toiminnan kehittäminen.
--	---

4.2.2 Asiakkaan/potilaan ja ulkoisen palveluntuottajan ilmoituskanavat

Asiakkaan, potilaan tai omaisen ilmoitus vaaratapahtumasta

Mikäli asiakkaan/potilaan tai omaisen hoidossa tai palvelussa on tapahtunut virhe, epäkohta tai läheltä piti -tilanne, voi asiakas/potilas tai omainen tehdä vaaratapahtumailmoituksen verkkolomakkeella Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivujen kautta. Ilmoituslomake löytyy Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta:

Anna palautetta

Ulkoisen palveluntuottajan/yhteistyökumppanin vaaratapahtuma- tai epäkohtailmoitus

Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteistyökumppanit voivat tehdä hyvinvointialueen toiminnasta ulkoisen palveluntuottajan/yhteistyökumppanin vaaratapahtuma- tai epäkohtailmoituksen verkkolomakkeella. Ilmoitukset ohjautuvat asiakas- ja potilasturvallisuuskoordinaattoreille sekä laatujohtajalle, jonka jälkeen ilmoitus käsitellään vastuussa olevien ihmisten kanssa. Tarvittaessa myös valvonta osallistuu vaaratapahtuman tai epäkohdan selvittelyyn. Ilmoituslomake löytyy Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta:

Anna palautetta

Yksityisen palveluntuottajan omavalvontailmoitus

Yksityisen palveluntuottajan (ostopalvelu- ja palvelusetelituottajat) tulee tehdä omassa toiminnassaan tapahtuneesta vaaratapahtumasta omavalvontailmoitus Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla:

Omavalvontasuunnitelma

Yksityisen palveluntuottajan omavalvontailmoitus

4.2.3 Vaaratapahtumien, puutteiden ja epäkohtien käsittely ja korjaavat toimenpiteet

YKSIKÖN KUVAUS

Jokainen vastaanotettu HaiPro- ja S-Pro-ilmoitus käsitellään aina asiaan kuuluvalla tavalla. Vakavat tapahtumat tai riskit käsitellään viipymättä omassa yksikössä ja tarvittaessa myös hyvinvointialueen johtoryhmässä. Omassa yksikössä mietitään ja sovitaan toimenpiteistä, seurannasta ja ennaltaehkäisevistä toimista vastaavien tapausten estämiseksi tulevaisuudessa, esim. prosessikuvuksen päivityksen tai uuden laatimisen avulla. Mikäli "lähellä piti" -tilanne arvioidaan riittävän vakavaksi tai se vaatii toimenpiteitä lähiesihenkilöltä tai johdolta, asia ohjataan ylemmälle tasolle jatkokäsittelyä varten.

Oman valvonnan raportoinnissa tarkastellaan ilmoitusten lukumäärää ja niiden johdosta toteutettuja toimenpiteitä. Tilanteesta riippuen varmistetaan, että käsittely johtaa parannettuihin toimintatapoihin jatkossa, keskittyen ei-syylisyyteen ja oppivaan kulttuuriin.

Palveluyksikön/yksikön omavalvonnan seurannassa havaitut palveluiden laadun ja asiakas/potilasturvallisuuden puutteet ja esille nousseet kehittämistarpeet, ja niiden korjaamiseksi toteutetut ja suunnitellut korjaavat toimenpiteet, toteutuksen vastuuhenkilöt ja toimenpiteiden aikataulu kirjataan omavalvonnan seuranta- ja kehittämissuunnitelmaan. Omavalvonnan seuranta- ja kehittämissuunnitelma löytyy omavalvontasuunnitelman lopusta, liitteestä 1.

4.3 Ostopalvelut ja alihankinta

Hyvinvointialueen on järjestämisvastuunsa (valvontalaki 741/2023, 24 §; laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §) nojalla ohjattava ja valvottava yksityisiä palveluntuottajia, ja näiden alihankkijoita jatkuvasti palveluja tuottaessa. Pohjanmaan hyvinvointialue palvelunjärjestäjänä ja tilaajana varmistaa alihankintana/ostopalveluna tuotettujen palveluiden sisällön, laadun sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden kilpailutusvaiheessa tai palvelusetelipalveluntuottajien hyväksyntäprosessissa tai suoraan hankintana hankituissa palveluissa sopimusta tehdessä. Tilaajalla on vastuu tarkistaa, että palveluntuottaja täyttää tilaajavastuulain mukaiset edellytykset sekä asetetut sisältö-, laatu- ja asiakasturvallisuusvaatimukset.

Sopimuksesta vastaava viranhaltija seuraa ja valvoo, että palveluntuottaja noudattaa sopimusta ja täyttää palvelulupauksensa ja että

Omavalvontasuunnitelma

asiakkailta ja henkilökunnalta saatuihin palautteisiin palveluntuottajan toiminnasta reagoidaan viipymättä palautteen edellyttämällä tavalla. Myös turvallisuusosaamisen varmistamisen menettelyt ja toteutumisen seuranta ovat osa tilaajan toteuttamaa omavalvontaa. Sopimushallintaa, hankintojen tekoa ja reklamaatioita koskevat ohjeet löytyvät hyvinvointialueen intrasta

YKSIKÖN KUVAUS

Hankinnat, ostot ja sopimukset toteutetaan yhteistyössä organisaation hankintayksikön kanssa. Hankintapäällikkö, hankintayksikön henkilökunta, sopimushallinnasta vastaava sekä juristi avustavat tarvittaessa asiakirjojen laatimisessa. Sopimuksissa määritellään muun muassa laatuun, asiakasturvallisuuteen, valvontaan ja mahdollisiin poikkeamiin liittyvät ehdot.

Lastenpoliklinikan hankinnat ja budjettivastuu on yksikön esihenkilöillä. Ulkoiset hankinnat tapahtuvat aina esihenkilön päätöksen kautta. Yksikön budjettia seurataan säännöllisesti.

Mikäli hankinnan kohteena on esim. sähköinen laite, tarkistetaan se aina teknisen yksikön toimesta ennen käyttöön ottoa sekä rekisteröidään. Mikäli laitteen toiminnassa huomataan epäkohtia tai laite ei toimi tai siinä ilmenee jotakin muuta ongelmaa, otetaan ensimmäisenä yhteys tekniseen yksikköön. Mikäli laitteen kanssa isompia ongelmia, otetaan yhteys laitteen toimittaneeseen firmaan ja tarvittaessa tehdään reklamaatio.

4.4 Valmius ja jatkuvuudenhallinta

Pohjanmaan hyvinvointialue huomioi riskienhallinnassaan varautumista ja palveluiden jatkuvuutta koskevat veloitteet sekä omassa toiminnassaan että hankkiessaan palveluja toiselta palveluntuottajalta. Osana jatkuvuuden hallintaa asiakas- ja potilasturvallisuus varmistetaan myös mahdollisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin 308/2023; pelastuslaki 379/2011; valmiuslaki 1552/2011).

Hyvinvointialueen palvelutuotannon osalta toimialajohtajat vastaavat oman toimialansa varautumisesta ja valmiussuunnittelusta (hallintosäntö, § 103). Tulosalueen vastuuhenkilön tehtävänä on kehittää vastuualueensa keskeisiä prosesseja yhteistyössä toimialajohtajan ja professiojohtajien kanssa (hallintosäntö § 42). Siihen kuuluu myös varautuminen ja valmiussuunnittelu, joten tulosalueen vastuuhenkilö, toimialajohtajansa ja professiojohtajansa ohjaamana, on vastuussa tulosalueensa valmiussuunnitelman tuottamisesta. Toimialat voivat kuitenkin siirtää niille määrättyä toimivaltaa ja niille kuuluvia tehtäviä edelleen alaisilleen toimijoille. Tämä koskee myös varautumiseen liittyviä tehtäviä mutta sillä edellytyksellä, että ne, joille näitä tehtäviä ja/tai toimivaltaa on siirretty, eivät voi edelleen siirtää niitä.

Omavalvontasuunnitelma

Valmiussuunnittelulla luodaan kansallisen, alueellisen ja hyvinvointialueen oman riskiarvion pohjalta häiriötilanteiden hallintamalli, jolla varmistetaan johtamisjärjestelmä ja toimintatapamallit palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi. Hyvinvointialueen valmiussuunnitelmakokonaisuus koostuu valmiussuunnitelman yleisestä osasta, toimialojen- ja tulosalueiden valmiussuunnitelmista sekä liitännäissuunnitelmista, joita ovat muun muassa suuronnettomuussuunnitelma, pandemiasuunnitelma, psykososiaalisen tuen valmiussuunnitelma, joditablettien varautumissuunnitelma säteilyonnettomuuksien ja laskeuman varalta sekä alueellisten väestön siirtojen evakuointisuunnitelma. Valmiussuunnittelua täydentävät tulosityksiköiden turvallisuussuunnitelmat ja toimintakortit häiriötilanteita varten.

Hyvinvointialueella jokainen yksikkö laatii yksikön oman turvallisuussivun. Turvallisuussivu sisältää yksikön turvallisuussuunnitelman, poistumisturvallisuusselvityksen (ne yksiköt, joilla on siihen lakisääteinen velvollisuus), kiinteistön pelastussuunnitelman (kiinteistön omistaja laatii), toimintakortit ja muut yksikön tarvittavat turvallisuusohjeet. Yksiköissä ei ole erikseen pelastussuunnitelmaa. Pelastusturvallisuus on osa yksikön turvallisuussuunnitelmaa. Turvallisuussivun tiedot päivitetään aina, kun toiminnassa/ tiloissa tapahtuu muutoksia.

Hyvinvointialueen työntekijät osallistuvat vähintään joka 5. vuosi turvallisuuspäivä -koulutukseen. Turvallisuuskävelyyä yksikössä osallistuu jokainen vuosittain ja turvallisuuskävelystä vastaavat yksikön esihenkilö ja laatu- ja turvallisuusyhdyshenkilöt.

YKSIKÖN KUVAUS	Yksiköiden turvallisuuden varmistaminen kattaa monia eri osa-alueita. Lastenpoliklinikalle on tehty turvallisuussuunnitelma ja siihen liittyvät toimikortit erilaisia kriisitilanteita varten. Henkilökunta osallistuu koko päivän kestäviin paloturvallisuuteen liittyviin koulutuksiin 5 vuoden välein. Yksikössä pidetään vuosittain ns. turvallisuuskävelyä koko henkilökunnan kanssa. Lastenpoliklinikan omia elvytyskoulutuksia ja simulaatioita pidetään vuosittain. Näihin osallistuu myös lastenneurologisen yksikön hoitohenkilökunta. Eri turvallisuuden osa-alueilla on omat, nimetyt vastuuhenkilöt. Koko henkilökunnan elvytyspajat alkavat syyskuussa 2026 joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko Häiriötilanteista esihenkilöt saavat tiedot valmiusjohtoryhmältä. Toimialueen johtoryhmällä on erillinen WhatsApp-kanava nopeaan tiedonvälitykseen. Kiinteistöjen pelastussuunnitelmat ja poistumisturvallisuustarkastukset ovat pelastusviranomaisten valvonnassa.
Palveluyksikön valmius- ja	Satu Hautamäki, toimialajohtaja, 040 183 9093

Omavalvontasuunnitelma

jatkuvuudenhallinnasta ja valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta vastaavan henkilön nimi

Kathy Guss, ylihoitaja, 040 138 4890
Leena Nähls, osastonhoitaja, 040 729 0686

5.1 Laadun ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi

Hyvinvointialueen toimintaan ja omavalvontaan liittyvistä riskeistä raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueen johtoryhmille ja hallitukselle. Riskienhallinnan politiikan mukaisesti tunnistettuihin riskeihin tulee puuttua riskienhallinnan eri keinoin. Myös päätöksenteossa on huomioitava ennakkovaikutusten arvioinnissa esiin nostetut riskit ja riskien kehittymistä on aktiivisesti seurattava.

YKSIKÖN KUVAUS

Palvelun laatua ja turvallisuutta seurataan erilaisten raportoitujen poikkeamien avulla (lukumäärien ja sisältöjen sekä asiakas- ja henkilöstöpalautteen analysointi). Seurannan tulokset dokumentoidaan itsevalvontaraporttiin. Viikoittaisissa tilannekatsauksissa ylihoitajan kanssa käydään mahdollisia poikkeamia läpi. Tilannekatsaukset kirjataan viikottain Teamsiin.

Riskien arviointia tehdään säännöllisesti mm. toimintasuunnitelman tai toimintakertomuksen laatimisen yhteydessä. Uusien prosessien laadinnassa mietitään myös riskienhallinnan asioita ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä riskienhallintakoordinaattorin kanssa.

5.2 Omavalvonnan toteutumisen seuranta ja raportointi

Palveluyksikön/yksikön vastuuhenkilöllä, ja sen henkilöstöllä on velvollisuus toimia omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja seurata aktiivisesti suunnitelman toteutumista. Kyse on jatkuvasta ja säännöllisestä tuotettavien palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisesta. Jos toiminnassa havaitaan puutteita, yksikkö tekee korjaavat toimenpiteet asian kuntoon saattamiseksi.

YKSIKÖN KUVAUS

Omavalvonnan toteutumista seuraa johtoryhmä. Yksiköatasolla itsevalvonnasta vastaavat yksikön esihenkilöt. Lastenpoliklinikalla esihenkilöitä ovat osastonylilääkäri Mari Taimisto ja osastonhoitaja Leena Nähls. Havaitut puutteet korjataan työyksiköiden esimiesten toimesta. Esimiesten tietoisuus ja osaaminen itsevalvontaa koskevissa asioissa on keskeisessä roolissa. Omavalvontaraportti kootaan ja julkaistaan organisaation verkkosivuilla kolme kertaa vuodessa. Yksikössä omavalvonnan suunnitelma on nähtävissä mm. yksikösön omassa Teamsissä, josta

Omavalvontasuunnitelma

	se on kaikkien saatavilla.
6. Omavalvontasuunnitelman laadinta- ja hyväksyntätiedot	
Omavalvontasuunnitelma laadittu/ päivitetty, versionumero	30.6.2026, versio 1.0
Vastuuhenkilön allekirjoitus ja hyväksyntä	Leena Nähls, 30.6.2026
Liite 1. Omavalvonnan seuranta- ja kehittämissuunnitelma	
Ei täytettävää. Otsikko ainoastaan sisällysluettelon takia	